

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

Tereza Šmerdová

III. ročník – prezenční studium

Obor: Sociální pedagogika

Inovace volnočasových aktivit v Domě dětí a mládeže Helceletova

Brno

Bakalářský projekt

Vedoucí práce: Mgr. Petra Sobková

OLMOUC 2011

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně a použila jsem jen uvedených zdrojů.

V Olomouci 11. 4. 2011

.....

Vlastnoruční podpis autora

Na tomto místě bych chtěla poděkovat Mgr. Petře Sobkové za důkladné vedení a podnětné rady a připomínky při tvorbě bakalářského projektu. Dále patří mé poděkování Mgr. Zdeňce Říhové, ředitelce Domu dětí a mládeže Helceletova, za poskytnutí všech potřebných informací a mé rodině a přátelům za podporu a vytvoření vhodných podmínek při práci.

Obsah

ÚVOD.....	6
1 CHARAKTERISTIKA DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE HELCELETOVA	7
1.1 Dům dětí a mládeže Helceletova	7
1.2 Aktivita a poskytovaná činnost DDM Helceletova	7
1.3 Zakotvení Domu dětí a mládeže Helceletova v obci	9
1.3.1 Lokalizace zařízení.....	9
1.3.2 Struktura obyvatel v obci	9
1.3.3 Úloha DDM v obci	10
2 DOSAVADNÍ VÝVOJ A SOUČASNÝ STAV DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE HELCELETOVA	11
2.1 Historie DDM Helceletova	11
2.2 Materiálně – technické zabezpečení Domu dětí a mládeže Helceletova	12
2.2.1 Objekty zařízení	12
2.2.2 Hygienické normy a bezpečnost práce	13
2.2.3 Zajištění požární ochrany	14
2.3 Stávající systém chodu zařízení	14
2.3.1 Právní a legislativní ukotvení DDM Helceletova.....	14
2.3.2 Finanční zdroje DDM Helceletova.....	15
2.3.3 Organizační struktura a personální zabezpečení	15
2.3.4 Prezentace DDM Helceletova na veřejnosti.....	16
2.4 Přehled aktivit Domu dětí a mládeže Helceletova	17
2.4.1 Pravidelná zájmová činnost.....	17
2.4.2 Nepravidelná zájmová činnost	19
2.4.3 Prázdninová a pobytová činnost.....	19
2.5 SWOT analýza DDM Helceletova	20

3	PRAKTICKÁ ČÁST PROJEKTU	24
3.1	Cíl projektu	24
3.2	Financování projektu	25
3.3	Organizace	25
3.4	Rozšíření zájmové činnosti	26
3.5	Jednotlivá setkání zájmového kroužku Inspira	26
	ZÁVĚR	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56

ÚVOD

Domy dětí a mládeže patří i v dnešní době k organizacím, které poskytují široké veřejnosti pestrou nabídku zájmových aktivit, snaží se reagovat na poptávku potenciálních klientů a pokouší se tak stačit tempu moderní doby.

Vzhledem k tomu, že se domy dětí a mládeže stále řadí k vyhledávaným institucím, ve kterých mohou jedinci trávit svůj čas smyslně, v přítomnosti svých vrstevníků i individuálně, rozhodli jsme se tímto projektem jednomu z domů dětí a mládeže pomoci a inovovali jsme jeho nabídku volnočasových aktivit tak, aby přilákala další zájemce, posílila stávající finanční situaci a upevnila jeho dosavadní postavení v obci.

Celý bakalářský projekt je rozdělen do tří částí.

V první části nazvané Charakteristika Domu dětí a mládeže Helceletova si stručně představíme dané zařízení, jeho zakotvení a lokalizaci v obci, úlohu, kterou v obci sehrává, a seznámíme se se základní organizací aktivit.

Dosavadní vývoj a současný stav Domu dětí a mládeže Helceletova je název druhé kapitoly, která nám poodhalí historii tohoto zařízení, jeho materiálně – technické, personální a finanční zabezpečení, dále hygienické normy a právní předpisy, kterými se řídí, a nebude chybět ani představení stávající nabídky zájmových kroužků. Závěrem této kapitoly bude zhodnocení současného stavu zařízení na základě SWOT analýzy.

Třetí kapitolou je samotný projekt, tedy Praktická část projektu. Je zaměřena na seznámení čtenáře s cíly, financováním a organizací projektu, ale také na samotnou inovaci, kterou je v našem případě navržení nového volnočasového kroužku týkajícího se výroby bižuterních šperků pro začátečníky. V podkapitole Jednotlivá setkání zájmového kroužku Inspira je nastíněn průběh a náplň jednotlivých setkání.

Závěr práce je shrnutím celé práce a hodnotí přínos celého projektu.

1 CHARAKTERISTIKA DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE HELCELETOVA

V první kapitole se budeme věnovat především charakteristice Domu dětí a mládeže (dále jen DDM) Helceletova, činností, které veřejnosti nabízí, zakotvení DDM v obci, struktuře obyvatel v dané lokalitě a postavení, které tam DDM má.

DDM Helceletova je volnočasovým zařízením, které se snaží naplňovat a smysluplně ovlivňovat volný čas nejen dětí a mládeže, ale svojí činností se zaměřuje také na dospělou populaci.

1.1 Dům dětí a mládeže Helceletova

DDM Helceletova je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Jihomoravský kraj se sídlem na Žerotínově náměstí 3/5, Brno 601 82; IČ: 70888337. Podporu jeho činnosti dále zajišťuje Statutární město Brno – Odbor školství, mládeže a tělovýchovy a Odbor životního prostředí.¹

Činnosti, které se realizují v tomto zařízení, jsou různorodé a snaží se vyhovět přáním a potřebám jak nynějších, tak potenciálních účastníků.

„Dům dětí a mládeže, Brno, Helceletova 4 v současné době provozuje svoji činnost na sedmi místech v Brně a okolí: v Masarykově čtvrti na ulici Helceletové, v Žabovřeskách na ulici Kroftové, v Komíně na ZŠ Pastviny, v Bystrci na ulici Fleischnerové, ve Veverské Bítýšce a v Řečkovících na ulici Gromešové a Kořískové.“²

1.2 Aktivita a poskytovaná činnost DDM Helceletova

„Činnost DDM se řídí podle § 2 a §118 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění

¹ Srov. *O nás* [online]. [cit. 2011-01-23]. Dostupné z: < http://ddmhelceletova.cz/o_nas.html >.

² Tamtéž.

pozdějších předpisů a dalšími zákony a vyhláškami vztahujícími se k předmětu činnosti.“³

Během školního roku nabízí DDM např. pravidelnou zájmovou činnost v zájmových kroužcích a kurzech v oblasti výtvarné výchovy, ekologie a přírodovědy, sportu a tance, techniky a dalších aktivit, pro téměř 3 000 účastníků od předškolních dětí po dospělé.

Nejen pro děti a mládež pak pořádá DDM v průběhu celého roku příležitostné odpolední a víkendové akce a v době hlavních i vedlejších prázdnin tábory pobytové i příměstské.⁴

Jak uvádí Organizační řád DDM, základním posláním DDM je organizace a zabezpečení zájmového vzdělávání. Účastníky zájmového vzdělávání jsou především děti, žáci a studenti, ale mohou jimi být také pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků, popř. další fyzické osoby.

Zájmové vzdělávání se zde uskutečňuje hned několika způsoby, které si následně představíme. Jde o pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, kam patří různé kroužky, kluby a kurzy. Dále jsou to příležitostné výchovné, vzdělávací, zájmové a tematicko rekreační činnosti. Táborové a další činnosti se realizují formou táborů a odborných soustředění jako vyvrcholení činnosti kroužků. Tábory a krátkodobé akce jsou určeny především dětem nebo mládeži s dosud nevyhraněnými zájmy. Jako další zmíníme osvětové činnosti včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popř. i další osoby, a vedení k prevenci sociálně patologických jevů.⁵

Formou individuální práce a vytvářením správných podmínek usiluje DDM o rozvoj nadání dětí, žáků a studentů. Někdy se zapojí DDM také do soutěží a přehlídek vyhlašovaných nebo doporučovaných MŠMT ČR. Spontánní činnosti se uskutečňují formou průběžné nabídky zájmového nebo rekreačního charakteru. DDM může déle poskytovat metodickou a odbornou pomoc účastníkům zájmového vzdělávání, případně také školám a školským zařízením. Svoji činnost vykonává zpravidla po celý školní rok, a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování.⁶

³ Srov. *O nás* [online]. [cit. 2011-01-23]. Dostupné z: < http://ddmhelceletova.cz/o_nas.html >.

⁴ Tamtéž.

⁵ Tamtéž.

⁶ Organizační řád DDM Helceletova.

1.3 Zakotvení Domu dětí a mládeže Helceletova v obci

V následujících podkapitolách si představíme lokalizaci DDM Helceletova, strukturu obyvatel v obci, ve které se nachází, a také úlohu, jakou v dané lokalitě sehrává.

1.3.1 Lokalizace zařízení

DDM Helceletova se nachází v Jihomoravském kraji, kousek od historického centra města Brna ve svébytné městské vilové a zahradní zástavbě městské čtvrti a katastrálního území Stránice, v tzv. Masarykové čtvrti.

Podle zdrojů Občanského sdružení Masarykovy čtvrti není sice Masarykova čtvrť oficiálně čtvrtí ani katastrálním územím města Brna, ale jistě patří k jedné z nejkrásnějších, a z obytného hlediska nej kvalitnějších částí jihomoravské metropole. Ještě v šedesátých letech 18. století byla zcela bez zástavby a tvořila ji holá návrší Kraví hory a Žlutého kopce. Prudké jižní svahy pokrývaly vinice a v okolí byla řada vesnic a dvorců.⁷

Jak uvádí Encyklopedie dějin města Brna, název ulice Helceletova vznikl 25. 9. 1946 a pojmenování nese po Janu Helceletovi (1812-1876), který byl profesorem brněnské techniky, osvětovým a kulturním pracovníkem a národním buditelem.⁸

1.3.2 Struktura obyvatel v obci

Podle nejaktuálnějších informací zveřejněných Českým statistickým úřadem v Demografické ročence 2000 – 2009 žilo v Brně k 31. 12. 2009 celkem 371 399 obyvatel. Z toho 47 751 (12,9%) obyvatel ve věku 0 – 14 let, 258 584 (69,6%) obyvatel ve věku 15 – 64 let a 65 064 (17,5%) obyvatel ve věku 65 let a více. Průměrný věk byl vypočítán na 42 let. Od roku 2001 do roku 2006

⁷ Srov. OBČANSKÉ SDRUŽENÍ MASARYKOVA ČTVRŤ, *Dějiny* [online]. [cit. 2011-12-12]. Dostupné z: <<http://www.masarykova-ctvrt.byl.cz/dejiny.html>>.

⁸ Srov. ENCYKLOPEDIE DĚJIN MĚSTA BRNA, *Ulice* [online]. c26.11.2009 [cit. 2011-12-12]. Dostupné z: <http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_ulice&load=1604>.

se potýkalo město Brno s velkým snížením počtu obyvatelstva, ale od roku 2007 až do současnosti se obyvatelstvo opět rozrůstá. Průměrný věk se zvyšuje.⁹

Mezi hlavní příčiny stárnutí populace patří zejména snížení úmrtnosti a pokles porodnosti.¹⁰

1.3.3 Úloha DDM v obci

DDM Helceletova je v městské části Brno – Stránice jediným volnočasovým zařízením. Kromě zájmových kroužků zaměřených na pohybovou aktivitu a několika dalších (např. čtenářský klub, turistický oddíl, pěvecký sbor a počítačový kroužek) má DDM stejnou nabídku činností.

Jiné volnočasové aktivity ve stejné lokalitě nabízejí pouze tři základní školy. Většina jejich kroužků probíhá ale v prostorách škol, což není pro psychohygienu dětí a mládeže žádoucí. Proto je postavení DDM v dané městské části jedinečné.

Jak již bylo řečeno, nabídka dalších volnočasových aktivit probíhá při základních školách v blízkosti DDM. Na Základní škole Náměstí Míru je to Keramika, kroužky zaměřené na pohybové aktivity jako Míčové hry, Oddíl moderní gymnastiky, tělovýchovná jednotka „Sport pro radost“ a Turistický kroužek, dále Kurz práce na počítači a Volný internet pro všechny žáky, nebo Dětský pěvecký sbor „Sluníčko“ a kroužek Ekoškola¹¹

Základní škola Barvičova nabízí svým žákům Hudebně-pohybový kroužek, Hry s PC, Čtenářský klub, Výpravu za dobrodružstvím a Přírodovědný kroužek.¹²

Cyrilometodějská základní škola poskytuje zájemcům neplacené kroužky jako je Biblický kroužek a Příprava na 1. svaté přijímání. Z placených kroužků nabízí Bodystyling, cvičení zaměřené na tvarování těla a Ruční práce a šití.¹³

⁹ Srov. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, *Demografická ročenka měst* [online]. [cit. 2011-02-18]. Dostupné z: <[http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/9F003C1DC8/\\$File/401810033.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/9F003C1DC8/$File/401810033.pdf)>.

¹⁰ RABUŠIC, L. *Česká společnost stárne*. 1.vyd. Brno: Georgetown, 1995. str. 12.

¹¹ Srov. *Základní škola Brno, náměstí Míru 3* [online]. 2010 [cit. 2011-03-18]. Základní informace o škole. Dostupné z: <<http://www.zsmirubno.cz/aktivity.htm>>.

¹² *Mateřská škola a Základní škola Barvička* [online]. 2011 [cit. 2011-03-12]. Zájmová činnost na školní rok 2010/2011. Dostupné z: <<http://www.zsmsbarvicova.estranky.cz/clanky/krouzky.html>>.

¹³ *Cyrilometodějská církevní ZŠ brno* [online]. 2004 - 2011 [cit. 2011-03-12]. Školní družina - informace. Dostupné z: <http://www.cmczs.org/index.php?ipage=druzina_info>.

2 DOSAVADNÍ VÝVOJ A SOUČASNÝ STAV DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE HELCELETOVA

V této části práce se stručně seznámíme s historií DDM, v podkapitole Materiálně-technické zabezpečení si představíme objekty daného zařízení a prostory, které má k dispozici, a řekneme si něco o hygienických normách, bezpečnosti práce a o zabezpečení požární ochrany. Součástí této kapitoly bude také nastínění stávajícího chodu zařízení, kde se zaměříme na právní a legislativní ukotvení DDM, na jeho finanční zdroje, organizační a personální strukturu a na aktivity, pomocí kterých se prezentuje DDM na veřejnosti. V neposlední řadě si uděláme přehled o tom, jaká je nabídka volnočasových aktivit zmíněného DDM.

2.1 Historie DDM Helceletova

Podle slov paní ředitelky Mgr. Říhové, je historie DDM velmi stručná a přenáší se mezi lidmi pouze slovně.

Traduje se, že v roce 1976 sloužila budova Domu Pionýrů, který tehdy spadal pod městský obvod Brno II. V té době bylo Brno rozděleno na pět městských obvodů a každý z nich měl v čele svého předsedu.¹⁴

Od roku 1990 je budova sídlem DDM a roku 1993 získává DDM právní subjektivitu. Postupem času získává DDM Helceletova další pobočky, ke kterým dnes patří Centrum volného času (dále jen CVČ) Bystrouška v Brně - Bystrci, CVČ Jablonka v Žabovřeskách, CVČ Domino v Řečkovicích, CVČ Veverka ve Veverské Bítýšce, CVČ Mateřídouška v Brně Řečkovicích a DDM Komínček v Komíně.¹⁵

Dnes je budova DDM Helceletova v osobním vlastnictví soukromého majitele a DDM je tam pouze v podnájmu.¹⁶

¹⁴ ŘÍHOVÁ, Z.: 24. 2. 2011 (Brno), rozhovor vedla autorka práce Tereza Šmerdová.

¹⁵ Srov. ČÁSLAVOVÁ, R. *Dobrodružství na pasece* [online]. Email zaslán 1. června 2010 11:54; [cit. 2010-12-10].

¹⁶ ŘÍHOVÁ, Z.: 24. 2. 2011 (Brno), rozhovor vedla autorka práce Tereza Šmerdová.

2.2 Materiálně – technické zabezpečení Domu dětí a mládeže Helceletova

V následujících kapitolách si popíšeme prostory DDM, představíme si jeho pobočky, uvedeme si, podle jakých hygienických a požárních norem se DDM řídí, a jak má zajištěnou bezpečnost práce.

2.2.1 Objekty zařízení

DDM Helceletova je podsklepená jednopatrová vilka s půdní vestavbou a s ne příliš velkými prostory. Její součástí je i zahrádka s několika herními prvky, která slouží dětem ze zájmových kroužků v hezkém počasí k hraní a odpočinku.

V přízemí se nachází výtvarná a keramická dílna s pecí, toalety, úklidová místnost a kanceláře vedoucích kroužků a ostatních pracovníků. V prvním patře je dětská herna, toalety zvlášť pro děti a personál, kancelář ředitelky a místnost pro tvořivé činnosti.¹⁷

DDM Helceletova je mateřskou organizací pro několik dalších zařízení. Každé z těchto zařízení poskytuje víceméně stejnou nabídku klasických zájmových činností. Zajímavostí každého zařízení je však určitá specifikace na nějakou konkrétní činnost, která se promítá nejčastěji ve výukových programech nebo kurzech.

Jak bylo již zmíněno v kapitole 2.1, DDM Helceletova sdružuje i jiná zařízení, která si teď stručně představíme.

Centrum volného času Bystrouška (Brno – Bystrc) poskytuje širokou nabídku volnočasových aktivit od výtvarných, hudebních, pohybových a jazykových až po přírodovědné. Zejména kroužky chovatelské, přírodovědné a terarijní lákají velkou část dětí. K dispozici mají malou chovatelskou stanici s více jak 50 druhy živočichů. Děti se učí zacházet se zvířaty, ale dovídají se také základní biologické informace.¹⁸

Dům dětí a mládeže Komínček (Brno – Komín) nabízí dětem kroužky zejména tvořivé a pohybové, nechybí ani nabídka výuky cizích jazyků. Specialitou

¹⁷ Vlastní pozorování autorky ze dne 24. 2. 2011 (Brno).

¹⁸ Srov. ČASLAVOVÁ, R. *Kroužky, kluby, kurzy aneb neseďte doma!* [online]. Email zaslán 1. června 2010 11:54; [cit. 2010-12-10].

této pobočky je kroužek deskových her, kde se děti učí aktivnímu trávení volného času s kamarády a současně poznávají nové typy stolních her. Kroužek se také účastní různých turnajů a letos je pořadatelem přeboru ČR ve stolních hrách. Sportovní kroužky reprezentuje oddíl orientačního běhu, který má zastoupení v kategorii dětí i dospělých.¹⁹

Centrum volného času Jablůňka (Brno – Žabovřesky) se zaměřuje na environmentální výchovu a osvětu. Tato tematika prolíná všemi kroužky. Nejvíce rozšířené jsou kroužky keramiky, hry na flétnu, výtvarně zaměřené kroužky a kroužky pro maminky s dětmi. V letošním roce je doplňuje nabídka přírodovědných kroužků.

Centrum volného času Domino (Brno – Řečkovice) přibýlo k DDM Helceletova v roce 2008. Nabízí kroužky převážně tvořivé, se zaměřením na estetiku a keramiku, a kroužky pro rodiče s dětmi.

Centrum volného času Veverka (Veverská Bitýška) nabízí pravidelnou činnost i různé tvořivé kurzy v přílehlé části Brna a umožňuje tak obyvatelům sousedních vesnic aktivní trávení volného času. Aktivita jsou zaměřeny na výtvarnou oblast včetně keramiky, dále pohybové aktivity či kroužky pro rodiny s dětmi.

Centrum volného času Mateřídouška (Brno – Řečkovice) bylo otevřeno letos na podzim po dohodě s městem Brnem a městskou částí. Nabízí kroužky výtvarné, pohybové, jazykové i přírodovědné. Pro velký zájem maminek je zde otevřeno hodně kroužků pro maminky s dětmi.²⁰

2.2.2 Hygienické normy a bezpečnost práce

DDM Helceletova dodržuje hygienické normy podle Vyhlášky 106/2001 Sb. Ministerstva zdravotnictví ze dne 2. března 2001 o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti ve znění vyhlášky č. 148/2004 Sb., která: „upravuje hygienické požadavky na umístění, prostorové podmínky, ubytování, osvětlení,

¹⁹ Srov. ČÁSLAVOVÁ, R. *Kroužky, kluby, kurzy aneb neseďte doma!* [online]. Email zaslán 1. června 2010 11:54; [cit. 2010-12-10].

²⁰ Tamtéž.

vybavení a úklid, zásobování vodou, odstraňování odpadků a splaškových vod, stravování a režim dne zotavovacích akcí.“²¹

2.2.3 Zajištění požární ochrany

Nezbytnou součástí každé místnosti je Provozní řád – poplachové a požární směrnice, které jsou vyvěšeny vždy na viditelném místě.

Na každé pobočce DDM Helceletova dochází k pravidelnému proškolení interních pracovníků a to vždy při nástupu do zaměstnání. Podepisují listinu, že byli s výše zmíněnými směrnicemi seznámeni. Každý rok v září se při pedagogické poradě veškerá bezpečnostní pravidla opakuje a připomínají a jednou za dva roky musí složit všichni pracovníci písemný test. V prvních hodinách zájmových kroužků jsou seznamovány s bezpečnostními pokyny i děti.

V každém patře se nachází jeden hasicí přístroj, v suterénu se nacházejí dva. Prostory jsou průběžně kontrolovány na základě zodpovědnosti konkrétních pracovníků. Dále zde probíhají pravidelné revize elektrického zařízení (1x za tři roky) a každý rok revize elektrických přístrojů.²²

2.3 Stávající systém chodu zařízení

V následujících podkapitolách se např. dozvíme, že DDM Helceletova vychází z právních a legislativních ustanovení České republiky, jaké finanční zdroje má k dispozici, poznáme organizační a personální strukturu a činnosti, kterými se prezentuje DDM na veřejnosti.

2.3.1 Právní a legislativní ukotvení DDM Helceletova

Závaznou legislativou pro řízení a provoz DDM Helceletova je Organizační řád, který je základní normou zařízení jako organizace ve smyslu Zákoníku práce.

Ten zabezpečuje realizaci svých činností především podle zákona č. 561/2004 Sb., tzv. školského zákona a dle Vyhlášky MŠMT ČR č. 74/2005 Sb. o zájmovém

²¹ Vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti [online]. [cit. 2011-02-18]. Dostupné z: < <http://www.lipsti.cz/tabory/106.pdf> >.

²² ŘÍHOVÁ, Z.: 24. 2. 2011 (Brno), rozhovor vedla autorka práce - Tereza Šmerdová.

vzdělávání. Dále se řídí zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.²³

Dalším zákonem je Vodní zákon č. 254/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a Změna atomového zákona č. 13/2002 Sb.²⁴

V neposlední řadě je to Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, také zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a zákon č. 320/2002 Sb., o změně zákonů v souvislosti s končením činnosti okresních úřadů.²⁵

2.3.2 Finanční zdroje DDM Helceletova

DDM čerpá finance ze tří základních zdrojů. Prvním a nejpodstatnějším zdrojem je zřizovatel, kterým je Jihomoravský kraj, a pokrývá přibližně 80% celkových příjmů DDM, do kterých patří např. vyplácení mezd určených pro interní pracovníky a pokrytí pobytových akcí pro všechny věkové kategorie kromě předškolního věku a dospělých. Dalším zdrojem financí je vlastní činnost, kam spadá např. příjem ze školního, z táborové činnosti a z příležitostných akcí jako jsou výstavy, karnevaly apod. Granty a projekty, které DDM pravidelně vypisuje, jsou také neodmyslitelnou součástí, pomocí které získává DDM finance pro svoji činnost.²⁶

2.3.3 Organizační struktura a personální zabezpečení

Zaměstnanci DDM Helceletova jsou ředitel, pedagogičtí pracovníci (internisté i externisté), kteří vedou jednotlivé volnočasové aktivity, a technicko-hospodářští pracovníci jako je hospodářka, ekonom a školník. Ti mají za úkol spravovat jednotlivé oblasti chodu DDM dle jejich kompetencí.²⁷

K všeobecným povinnostem zaměstnanců, jejich odpovědnosti a právům patří plnění příkazů ředitele školy, dodržování pracovní kázně a plné využívání pracovní doby, dodržování předpisů bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a protipožárních předpisů, ochrana majetku školy a šetrné zacházení s inventářem školy, obdržet za vykonanou práci mzdu podle platných předpisů a ujednání,

²³ Organizační řád DDM.

²⁴ Tamtéž.

²⁵ Tamtéž.

²⁶ ŘÍHOVÁ, Z.: 24. 2. 2011 (Brno), rozhovor vedla autorka práce Tereza Šmerdová.

²⁷ Organizační řád DDM.

seznámit se s organizačním a pracovním řádem školy, s pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení.²⁸

Činnosti řízení a správy školy vyplývají z jednotlivých pracovních náplní. Pracovníci se řídí celoročním a měsíčními plány. Každý měsíc je vypracováván plán akcí s uvedením termínu a odpovědnosti. V době nepřítomnosti ředitele je pověřen pracovník, který ho zastupuje. Dokumentace DDM Helceletova je vedena v souladu s § 38a novely školského zákona č. 138/1995 Sb.²⁹

DDM Helceletova vede tuto povinnou dokumentaci:

- rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol
- deníky zájmových útvarů
- vnitřní řád
- rozvrh hodin
- záznamy z pedagogických rad
- protokoly
- knihu úrazů
- hospodářskou dokumentaci a účetní evidenci, evidenci majetku
- personální evidenci
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách.³⁰

2.3.4 Prezentace DDM Helceletova na veřejnosti

DDM se zviditelňuje zejména pomocí výjezdních i nevýjezdních výukových programů, které mají ve své nabídce téměř všechny pobočky. Nesmíme opomenout ani zpravodaje městských částí, ve kterých pobočky sídlí. Výhodou této reklamy je to, že je bezplatná. Stejně tak funguje i propagace formou letáčků, které dává DDM po předchozí domluvě do škol, obchodů a dětských ordinací lékaře ve svém okolí.³¹

Jednou za měsíc je možné dočíst se o DDM v periodiku KAM, které má mnoholetou tradici. Poslední formou je reklama v rádiu Petrov, které patří k nejposlouchanějším rádiům v Brně. Tuto variantu využívá DDM pouze

²⁸ Organizační řád DDM.

²⁹ Tamtéž.

³⁰ Tamtéž.

³¹ ŘÍHOVÁ, Z.: 24. 2. 2011 (Brno), rozhovor vedla autorka práce Tereza Šmerdová.

při příležitosti, kdy pořádají větší akce jako např. karneval, burzu, tábor a jiné, protože je to finančně nákladná záležitost.³²

2.4 Přehled aktivit Domu dětí a mládeže Helceletova

Cílem této kapitoly je představit všechny formy činnosti, kterou DDM široké veřejnosti nabízí. Kromě pravidelné a nepravidelné zájmové činnosti je to také činnost prázdninová.

I když spadá pod DDM Helceletova více zařízení, z nichž každé organizuje vlastní pravidelnou zájmovou i prázdninovou činnost, v následujících podkapitolách bude věnována pozornost konkrétní nabídce DDM Helceletova.

2.4.1 Pravidelná zájmová činnost

DDM Helceletova poskytuje velkou nabídku zájmových činností, ze kterých si mohou vybrat jak rodiče s dětmi, děti, tak i samotní dospělí. Činnosti probíhají s ohledem na cílovou věkovou skupinu v dopoledních i odpoledních hodinách, od pondělí do pátku. DDM Helceletova (jinak také Ateliér v zahradě) nabízí nejvíce činností dětem předškolního a mladšího školního věku. Své činnosti řadí do několika oblastí, jako jsou Naši nejmenší s rodiči, Šikovné ručičky, Kolik řečí umíš a několik kroužků radících se do výtvarné sekce.

Do nabídky kroužků pro děti nazvané jako *Naši nejmenší s rodiči* patří: *Klub Rákosníček*, který je určen dětem od 2 do 5 let. Jeho hlavní náplní je hlídání dětí v dopoledních i odpoledních hodinách, přičemž se zároveň snaží hravou a nenásilnou formou rozvíjet dovednosti dítěte. Nabízí spoustu tvořivých činností, individuální přístup, pěkné a podnětné prostředí a kurzy keramiky, které jsou v ceně hlídání. Další aktivitou pro děti s rodiči je *Baby Ateliér*. Tento kroužek je pro děti od 1,5 roku s doprovodem. Děti se zde učí začátky malování, modelování z těstíček a hlíny, tvoření, lepení, zkoumání a vytváření prvních výrobků z nejrůznějších materiálů. Hodina je vždy proložena krátkými příběhy a pohádkami a je zakončena spontánní hrou v dětské herně plné hraček.³³

³² ŘÍHOVÁ, Z.: 24. 2. 2011 (Brno), rozhovor vedla autorka práce Tereza Šmerdová.

³³ Srov. *Pro děti* [online]. [cit. 2010-12-12]. Dostupné z: <www.ddmhelceletova.cz/atelier/pro-deti>.

V sekci Šikovné ručičky si mohou klienti vybrat z široké nabídky tvořivých, zejména výtvarných, činností. Spadá sem *Výtvarka*, což je zájmový kroužek pro děti od 3 do 7 let, ve kterém si mohou děti vyzkoušet různorodé výtvarné techniky jako je např. kresba, malba, modelování, keramika, práce s papírem a textilem, kombinované, experimentální techniky, atd. Dalším z kroužků je *Kreslení a malování od 7 do 14 let*. Zde se děti naučí základy kresby, malby i grafiky, jejich kombinování a modelování. Při *Výtvarném putování* si děti během školního roku vystřídají a osvojí všechny tradiční i netradiční výtvarné techniky. V *Keramice pro děti od 5 do 14 let* si účastníci vyzkouší modelování z keramických hmot různými způsoby, zdobení a glazování. *Výtvarná tvorba* je kroužek nejen pro děti od 10 let, ale i pro rodiče s dětmi. Jeho součástí je malba na sklo a hedvábí, výroba moderních doplňků, dekorace a aranžování, batika a jiné techniky.³⁴

Kolik řečí umíš - to je název další oblasti, ve které jsou aktivity zaměřené na rozvoj jazykových dovedností, kam patří: *Dramatáček*. Ten nabízí dětem od 3 do 6 let první zkušenosti s dramatickou výchovou - dramatické hry a cvičení rozvíjející nejen schopnost dramatického vyjadřování, ale i pohybové a komunikativní dovednosti, tvořivost, fantazii, představivost aj. *Hravá angličtina* seznamuje děti ve věku od 4 – 7 let s výukou angličtiny hravou formou. 60 min trvá výuka angličtiny, 30 minut zasloužený odpočinek v herně pod vedením lektorky. Během odpočinku hrají děti hry, učí se básničky, písničky, malují obrázky a tvoří výtvarná díla. *Doučování angličtiny pro začátečníky a mírně pokročilé* je určené dětem a studentům, ve skupinové i individuální formě. Doučování pro školní děti do 15 let se jmenuje *Čeština bez problémů*. Den a čas kroužku se domlouvá podle zájmu a osobní domluvy.³⁵

Pro mládež a dospělé je realizováno několik kroužků s výtvarným zaměřením. Např.: *Olejomalba*, která je určena zájemcům od 18 do 100 let. Náplň tvoří základy kresby, malby, olejomalby, přípravu podkladů a podložek. Mohou se přihlásit začátečníci a mírně pokročilí. Kurz olejomalby probíhá ve dvou variantách. Dopolední kurz je intenzivní, práce je vždy na 1 tématu pro všechny. Je určen nejen pro cizince, ale výuka probíhá v angličtině. Večerní kurz je spojen

³⁴ Srov. *Pro děti* [online]. [cit. 2010-12-12]. Dostupné z: <www.ddmhelceletova.cz/atelier/pro-deti>.

³⁵ Tamtéž.

s relaxací a s individuálním přístupem podle dispozic účastníků. Koncem školního roku organizuje DDM nejen pro tento kroužek malé výstavy s vernisáží. V zájmovém kroužku *Ruce a hlína*, si osvojí účastníci základy práce s keramickou hlinou, zdobení, glazování, doplétání nádob pedigem. Pro pokročilé nabízí DDM možnost točení na hrnčířských kruzích. *Keramika s točením na kruhu* je určena spíše pro pokročilé zájemce, jinak je náplň obdobná jako v kroužku *Ruce a hlína*, tedy modelování, glazování, zdobení keramiky, doplétání nádob pedigem a další tradiční i netradiční keramické techniky. Kvalitní přípravu k talentovým zkouškám na SŠ a VŠ nabízí kroužek *Kresba a malba*. Hlavní náplní je kresba, malba a další výtvarné, historické i současné, techniky. *Experimentální malba a kresba* je zaměřena na prozkoumávání nejrůznějších technik, jako je malba, kresba, práce s papírem i textilem. *Výtvarný kurz pro začátečníky i pokročilé* slibuje zájemcům prozkoumání klasických i netradičních výtvarných technik, individuální přístup a možnost přípravy na talentové zkoušky.³⁶

2.4.2 Nepravidelná zájmová činnost

Nabídka příležitostných akcí je strohá a DDM se soustřeďuje spíše na činnosti pravidelné, viz výše.

Do nepravidelných činností, které však DDM vypsalo, patří víkendová pobytová akce *Vítání jara s vílou Amálkou pro rodiče s dětmi*, která se bude konat v Daňkovicích v Selském dvoře. Náplní celého víkendu bude jarní tvoření, výlety po okolí, v případě příznivého počasí lyžování, sáňkování a bobování, hry v přírodě, karneval aj.³⁷

2.4.3 Prázdninová a pobytová činnost

DDM Helceletova nabízí pro letošní školní rok pobyt u moře pro děti s jejich rodiči a s programem, který je přímo pro ně určen. Jde o desetidenní pobyt Itálii v letovisku Lido di Dante – kemp Classe. Rodiče s dětmi budou ubytováni v bungalovech s kapacitou šest osob. K dispozici budou mít dvě ložnice, obývací pokoj s kuchyní, sociální zařízení (WC a sprcha), terasu se zahradním nábytkem

³⁶ Srov. *Ddmhelceletova.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-12-12]. Pro dospělé. Dostupné z: <<http://www.ddmhelceletova.cz/atelier/pro-dospеле.html>>.

³⁷ Srov. *Ddmhelceletova.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-12-12]. Akce pro školní rok 2010 / 2011. Dostupné z: <<http://www.ddmhelceletova.cz/atelier/akce.html>>.

a samozřejmostí bude také klimatizace. K zázemí kempu patří bazén a dětský bazén, hřiště, fitness club, restaurace a pizzerie, minimarket a pestrá nabídka animačních programů. Doprava tam i zpět bude zajištěna formou autobusové přepravy. Stravování bude v areálu kempu. Rodiče s dětmi si mohou připlatit za plnou penzi z českých potravin.³⁸

2.5 SWOT analýza DDM Helceletova

SWOT analýza hodnotí silné (Strengths) a slabé (Weaknesses) stránky organizace, její příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats). Měla by být součástí dlouhodobého plánování organizace.³⁹

Spočívá v rozboru a hodnocení současného stavu organizace, přičemž se zaměřuje na vnitřní prostředí, ve kterém hledá a klasifikuje silné a slabé stránky organizace, a stejně tak hodnotí a rozebírá současnou situaci okolí organizace, tedy její vnější prostředí, ve kterém hledá a klasifikuje příležitosti a hrozby.⁴⁰

Vize organizace
• nabídnout všem cílovým skupinám v dané oblasti dostatek atraktivních činností tak, aby odrážely poptávku • mít příjemné a podnětné prostředí organizace (co se týče organizace i jejího okolí včetně zahrady) • mít dostatečné a zajímavé materiální vybavení, které bude vyhovovat potřebám všech účastníků • výchovně-vzdělávacího procesu • rozvíjet vědomosti a dovednosti všech účastníků výchovně-vzdělávacího procesu • mít stále kvalitní pracovníky • dosáhnout větší finanční nezávislosti

³⁸ Srov. *Ddmhelceletova.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-03-16]. Nabídka táborů. Dostupné z: <<http://www.ddmhelceletova.cz/atelier/tabory.html>>.

³⁹ Srov. STŘELEČ, J. *Vlastnicesta.cz* [online]. c 2006 - 2009 [cit. 2011-04-01]. SWOT analýza. Dostupné z: <<http://www.vlastnicesta.cz/akademie/marketing/marketing-metody/swot-analyza/>>.

⁴⁰ Tamtéž.

Silné stránky	Slabé stránky
• kvalifikovaní pracovníci • mladé externistky • respektování individuálních zvláštností jedince • jedinečné zastoupení DDM v dané lokalitě - jediné zařízení svého typu v okolí • krásné okolí s možností trávení chvil s dětmi v přírodě a na sportovištích - Plavecký bazén - Fotbalové hřiště - Dětské hřiště s herními prvky - Bobování a sáňkování - Pouštění draků - Squash a spinning, atd. • naplnění kapacity kroužků díky velkému počtu mateřských, základních a středních škol v bezprostřední blízkosti • konání akcí pro klienty DDM i pro veřejnost - karnevaly - výstavy - den dětí - besídky	• DDM není vlastníkem objektu, ve vilce soukromého majitele je pouze v pronájmu • nedostatek finančních prostředků - nutnost přerozdělování financí do ostatních poboček - málo sponzorů - žádní dobrovolníci, kteří by odváděli výchovatskou činnost bez nároku na finanční odměnu • špatná viditelnost DDM v hlavní ulice/silnice - žádné ukazatele, poutače • konkurence v nabídce volnočasových aktivit při školách • zastaralost budovy - neatraktivní exteriér • nedostatečné využití zahrady, která je součástí vilky

Příležitosti	Hrozby
• rozšíření pracovníků o nové a mladé zaměstnance: - nové nápady	• odchod kvalifikovaných pracovníků • Stárnutí populace a snížení

- oživení kolektivu • rozšíření zájmových aktivit o nové, zajímavé a netradiční aktivity • získání sponzorů • zviditelňování se na veřejnosti - den otevřených dveří - ukázkové hodiny - kurzy - výstavy - exkurze • zvyšování motivace zaměstnanců a hledání možností, jak rozšiřovat jejich kvalifikaci • obohatit stávající činnosti a jejich zaměření o pobyt venku	porodnosti - nedostatek dětí a mládeže • nedostatek finančních zdrojů • finanční krize - nenaplnění kapacity kroužků v důsledku neschopnosti rodičů platit „školné“ • nezáměr dětí a rodičů smysluplně využívat volný čas v rámci aktivit DDM • lákavější nabídka aktivit při MŠ, ZŠ a SŠ v okolí - pohodlnost dětí a rodičů docházet do DDM
---	---

V případě DDM Helceletova spolu všechny složky SWOT analýzy úzce souvisí a navzájem se prolínají.

Z analýzy vyplývá, že k silným stránkám patří nejen stálý kvalifikovaný personál obohacený o mladé externistky, které respektují individuální zvláštnosti a vlastní tempo jedinců, ale je to také krásné okolí DDM se spoustou možností, jak příjemně a pestře využívat volný čas v rámci některých kroužků. DDM by se mělo dále snažit zachovat si své jedinečné postavení v dané lokalitě a neustále nabízet klientům nové a zajímavé aktivity, které by přitáhly jejich pozornost a zájem.

V reálných možnostech DDM by bylo, aby se snažili zlepšit svoji finanční situaci prostřednictvím získání více sponzorů, a aby finanční příjmy začaly převyšovat finanční výdaje. Proto by mohlo DDM využít např. dobrovolníků z nedaleké střední pedagogické školy, kteří by mohli finančním výdajům DDM částečně ulevit. Další ze slabých stránek, jejíž odstranění by mohlo znamenat pro DDM velké zlepšení, je špatná viditelnost DDM z hlavní ulice i silnice a nedostatečné značení, např. formou poutačů, ukazatelů, apod. Stejně tak lepší

využití a renovace „vlastní“ zahrady a exteriéru budovy by bylo žádoucí, bohužel to není zcela v možnostech DDM, když není vlastníkem objektu.

Z příležitostí, kterých by mělo DDM využít, zmíníme jak pravidelné zviditelňování se na veřejnosti prostřednictvím karnevalů, dnu otevřených dveří, výstav, kurzů, reklamy v místním rádiu apod., tak i inovaci volnočasových aktivit o zcela nové činnosti a obohacení stávajících činností o pobyt venku. Strategické by bylo dávat zaměstnancům možnosti a inspiraci, jak neustále zvyšovat svoji motivaci a prohlubovat vědomosti a dovednosti pro daný kroužek, který vedou.

Odchod kvalifikovaných pracovníků, nezájem dětí a rodičů o volnočasové aktivity a snížení porodnosti/stárnutí populace jsou hrozby pro DDM, stejně jako lákavější nabídka činností v okolních školských zařízeních, což by pro DDM mohlo znamenat ztrátu klientů, nenaplnění kapacity kroužků, ukončení činnosti.

3 PRAKTICKÁ ČÁST PROJEKTU

V teoretické části jsme se seznámili s charakteristikou a celkovým zázemím DDM Helceletova, zhodnotili jsme jeho dosavadní vývoj a porovnali nabídku volnočasových aktivit v okolí.

Úkolem praktické části projektu je rozšířit stávající nabídku DDM o zájmový kroužek věnující se výrobě bižuterních šperků. Právě inovace a obohacení volnočasových aktivit o novou činnost vyplývá z potřeb DDM a ze zjištění získaných při tvorbě SWOT analýzy.

3.1 Cíl projektu

Cílem tohoto projektu je především nabídnout klientům, převážně dívkám a ženám, novou a zajímavou rukodělnou činnost, při které se budou moci seberealizovat, zapomenout na každodenní starosti a přitom si vytvořit něco pěkného a praktického.

Následující aktivity byly vybrány s ohledem na potenciální klienty v okolí a na nedostatek činností se stejnou tematikou. Domníváme se, že především mladé dívky a ženy obecně, uvítají tuto činnost nejen proto, že budou mít smysluplnou náplň svého volného času a možnost přijít na jiné myšlenky, ale také si osvojí specifické rukodělné dovednosti, díky kterým budou schopny vyrobit něco originálního a pěkného jak sobě, tak svým blízkým. Je to příležitost popustit uzdu fantazii a kreativitě, najít v sobě skryté vlohy a zároveň se konfrontovat s ostatními.

V zájmovém kroužku nazvaném *Inspira* si účastníci osvojí základní techniky ketlování, práce s drátem, základy šitého šperku, práci s lankem a jiným návlekovým materiálem, naučí se vyrábět originální smaltované šperky a šperky z dalších materiálů.

Inspira má rozvíjet jak jemnou motoriku, přesnost a preciznost práce, tak i tvořivost a představivost a má uspokojovat chuť vymýšlet něco nového a originálního.

I když v kroužku bude pracovat každý sám za sebe, vedlejším cílem projektu je také umožnit účastníkům navazovat spolu kvalitní vztahy, které budou založeny na společném zájmu. Účastníci se mohou navzájem inspirovat a hledat cesty k další inovaci ve tvorbě bižuterie.

3.2 Financování projektu

Zájmový kroužek *Inspira* bude financován ze zdrojů, kterými DDM disponuje a ze kterých jsou hrazeny i ostatní zájmové aktivity poskytované DDM. Sami účastníci se budou na chodu *Inspira* finančně podílet tak, že budou platit DDM pololetní příspěvky, které jim zajistí veškerý materiál potřebný k aktivitám v rámci *Inspiry*, pokryjí výdaje za energie spotřebované v době konání kroužku a související s provozem DDM a budou také na úhradu mzdy lektora.

Lektor bude působit v DDM zprvu na dobu určitou a na zkrácený úvazek, odpracuje tedy přibližně 20 hodin týdně. Jeho mzda se bude pohybovat mezi 7000 až 10000 Kč měsíčně. Hodinová mzda bude činit zhruba 80 Kč.

Od lektora bude vyžadováno minimálně středoškolské vzdělání s maturitou v oboru pedagogika volného času nebo oborech příbuzných (mimoškolní pedagogika, vychovatelství, pedagogika, sociální pedagogika), vlastní zkušenost s výrobou bižuterních šperků a prezentace svých výrobků, případně certifikáty z absolvovaných kurzů.

Počáteční investice účastníků před začátkem kroužku bude činit přibližně 300 Kč. Za tuto částku by neměl být pro účastníky problém pořídit si základní sadu kleští, které jsou pro výrobu bižuterie nezbytné a které se jim budou v budoucnu jistě hodit, pokud se rozhodnou věnovat se této činnosti i dále.

3.3 Organizace

Inspira je zájmový kroužek určený především dívkám a ženám ve věku od 15 let výše. Činnosti jsou naplánovány na dobu přibližně jednoho čtvrtletí. Jedná se o 15 týdnů, tedy 15 společných setkání, přičemž každé z nich bude trvat 90 minut. Kapacita *Inspiry* je limitována počtem minimálně 4 a maximálně 8 účastníků.

3.4 Rozšíření zájmové činnosti

Tento projekt bude inovovat DDM Helceletova (popř. kteroukoli její pobočku) o činnost, která je výtvarně, pracovní a esteticky zaměřená. Bude se jednat o kroužek zaměřující se na výrobu bižuterie. Převážně se bude jednat o tvorbu náušnic, náramků a náhrdelníků, prstýnků, broží a dalších věcí, které slouží různým dekorativním účelům.

3.5 Jednotlivá setkání zájmového kroužku Inspira

Nyní se blíže seznámíme s průběhem jednotlivých setkání. Ke každému setkání uvádíme potřebné pomůcky a charakterizujeme přesný postup provedení dané činnosti.

Pomůcky potřebné pro výrobu bižuterie v rámci *Inspiry* bude zajišťovat lektor. Postará se o dostatečný počet potřebných pomůcek pro všechny účastníky s ohledem na to, jaké činnosti je bude chtít dané setkání naučit. Více o pomůckách, které jsou zapotřebí ke korálkování, se dočteme v prvním setkání.

První setkání

Náplní prvního setkání bude seznámení účastníků s pomůckami, nástroji, návrhovým materiálem, základními druhy korálků a s komponenty, které se při tvorbě bižuterních šperků nejčastěji používají.

Adekvátní pomůcky (nástroje, návrhový materiál, korálky a bižuterní komponenty) pro výrobu bižuterie se dají sehnat v různých specializovaných prodejnách, hobby obchodech, potřebách pro řemeslníky nebo na internetu.

Nyní si jednotlivé kategorie pomůcek představíme.

Nástroje

K nejzákladnějším nástrojům se řadí: *ohýbací kleště s kulatými čelistmi*, které jsou nezbytné při práci s drátem, a při jejichž výběru bychom měli dbát především na dokonalou přiléhavost čelistí. *Kleště s plochými čelistmi s ploškou na konci*, která musí být z kvalitního materiálu a dohládka vybroušená, se

používají při práci s drátem a na zamačkávání a připevňování různých komponentů. *Štípací kleště* by měly mít co nejúžší konce, aby se dostali těsně k místu zakončení. Dalším nástrojem vhodným k zbroušení a začištění ostrých konců drátu je *pilník*.⁴¹

Návlekový materiál

Lze jej sehnat stejně tak ve specializovaných prodejnách zaměřených na výrobu bižuterie jako v běžné galanterii. Při výběru návlekového materiálu je důležité nezapomenout na velikost dírek korálků a na jejich váhu. Vždy je lepší zvolit pevnější, dobře pohyblivý a ohebný návlekový materiál, se kterým se bude dobře pracovat.⁴²

Nejpoužívanější návlekový materiál je např.: *návlekový drátek a nylonové lanko*, někdy označované také jako „tigertail“. Jsou to „materiály spletené z několika jemných ocelových vláken a potažené plastem nebo nylonem“.⁴³

S oběma se dá výborně pracovat i bez návlekové jehly a dají se koupit v nejrůznějších průměrech a barvách. *Elastické vlákno, pruženka* je průhledná a jemná elastická gumička, která je běžně k dostání v různých průměrech. Velmi pevný předvinutý drát, který se využívá zejména k výrobě obojkových náramků, náhrdelníků nebo prstýnků, se jmenuje *paměťový drát*. Pro drátkovací techniky se využívá *kovový drátek*. Vyrábí se v nejrůznějších délkách, průměrech a variantách, jako je např. měděný, mosazný, postříbřený nebo stříbrný, pozlacený nebo zlatý, pobarvený, atd. Nejvšestrannější použití mají drátky o průměru 0,6 a 0,8 mm, tenčí drátky se používají spíše k dekorativnímu dozdobení šperků. *Kovové řetízky* jsou sice dražší záležitostí, ale výrobek z nich vypadá profesionálně. Při výběru je důležité umět porovnat rozměry článků řetízku a průměr drátku, který budeme v kombinaci s daným řetízkem používat.⁴⁴

Korálky

Druhů korálků je nepřehledné množství, ať už se to týká tvaru, barev, povrchu, velikosti nebo jejich ceny. V tomto případě platí, že kvalita něco stojí, ale zkušenost říká, že se vyplatí investovat. Levné korálky jsou totiž často různě

⁴¹ Srov. WITHERSOVÁ, S.; BURNHAMOVÁ, S. *Navlékáme korálky: podrobný obrazový průvodce s bohatým výběrem technik a inspirativní galerií hotových výrobků*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2007, s. 12-16.

⁴² Tamtéž.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ Tamtéž.

deformované (nalomené, bez dírek, s ostrými okraji apod.). To potom samozřejmě kazí nejen celkový dojem vyrobeného šperku, ale také jeho praktičnost a životnost.⁴⁵

Jak už bylo řečeno, korálků existuje velmi široká škála, proto si je pro přehled rozdělíme pouze do základních skupin, kam se řadí: *skleněné korálky* používané v korálkovém šperkařství mají takřka nekonečné možnosti využití a dají se z nich vyrábět ojedinělé šperky s jedním originálním korálem i složité náhrdelníky z velmi drobných korálků. Často levné a hodně pestrobarevné jsou *plastové korálky*. Bývají určeny převážně dětem. Patří mezi ně ale i kvalitní korále z bakelitu, akrylu nebo polymerové hmoty, které používají rádi výtvarníci. *Skleněný rokajl* se vyrábí např. v Japonsku, Číně, Indii, Francii a v Česku a je ideální pro korálkovou výšivku, tkací techniky a trojrozměrné práce díky svému hladkému a kulatému tvaru. Mnoholetou tradici mají *kovové korálky*, které se vyrábějí již od raných dob obrábění kovů a to nejen z drahých kovů jako je zlato a stříbro, ale i z těch obyčejných, jako je např. mosaz, hliník nebo měď. Překrásné kovové korálky pochází často z Keni, Indie, Bali, Kambodži, Řecka nebo Walesu. *Korálky z organických materiálů* jsou známy již z dávných dob a patří sem třeba perleť, perly, mušle, různá semena a dřeviny, plody, kosti, atd. *Keramické korálky* mají zase své předchůdce v egyptských fajánsových korálkách. Dnes jsou známy keramické korálky z Peru, Řecka a Keni. Dnes velmi oblíbené, hlavně pro svoje vlastnosti a zvláštní zbarvení, jsou *korálky z polodrahokamů*. Ty dříve sloužily jako platidlo v počátcích obchodu.⁴⁶

Bižuterní komponenty

Předností bižuterních komponentů je jejich pestrá nabídka a široké využití. Nejčastěji se vyrábějí v barvě stříbrné, zlaté, starozlaté, měděné, oxidované a černé. U bižuterních komponentů by se mělo dbát zvýšené opatrnosti a pečlivému výběru, pokud by měly být určeny alergikům (používat pouze drahé kovy – stříbro, zlato,

⁴⁵ Srov. WITHERSOVÁ, S.; BURNHAMOVÁ, S. *Navlékáme korálky: podrobný obrazový průvodce s bohatým výběrem technik a inspirativní galerií hotových výrobků*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2007, s. 18-23.

⁴⁶ Tamtéž.

nebo chirurgickou ocel) nebo osobám s kardiostimulátorem (vyvarovat se magnetickému zapínání a podobným komponentům).⁴⁷

Ke komponentům, bez kterých by těžko vznikl nějaký šperk, patří především: *ketlovací jehly a nýty*, které mají využití hlavně u visacích náušnic, náramků, náhrdelníků, přívěsků apod. *Afroháčky* jsou speciálně vytvarované drátky do uší k zavěšení náušnic a *závitky* nebo *motýlci* sloužící jako ochrana před ztrátou náušnice. Dávají se na konec afroháčky po nasazení náušnice do ucha. *Jednoduché a spojovací kroužky* se využívají jako mezidíly mezi jednotlivými korálky nebo částmi šperku, jako protikroužek ke karabince, atd. Speciální korálek z měkkého kovu, který se používá při připevňování zapínání u návlekového materiálu nebo k vytváření složitějšího designu při navlékání se nazývá *zamačkávací rokajl*. *Kornoutky a čepičky* jsou většinou zajímavě zdobené a používají se hlavně jako zakončení u víceřadých šperků (náušnic, náramků i náhrdelníků). Velmi efektním bižuterním komponentem jsou *kaplíky*, které se navlékají z jedné nebo obou stran korálku a pěkně jej tak ohraničí a zvýrazní. *Víceřadá ramínka* slouží jako ozvláštnění šperků a mají široké využití. *Vodiče a můstky* (jinak také „spacing“) nám zase pomáhají ve vymezení pravidelné vzdálenosti mezi jednotlivými řadami u náramků či náhrdelníků. Dále existuje hned několik druhů *zapínání*. Od klasické karabinky s kroužkem přes šroubovací uzávěr a magnetické zapínání až po T-sponu (tzv. „americké zapínání“).⁴⁸

Druhé setkání

Podrobněji se seznámíme se základními dovednostmi, jejichž osvojení je nezbytné pro výrobu bižuterie. Při uplatňování všech technik hraje velkou roli nejen zručnost a míra zvládnuté techniky, ale také fantazie pomocí níž může člověk vymyslet něco nového a jedinečného.

Na začátku bychom se měli naučit: *držení kleští*. To by mělo být pevné a přesto pohodlné. Ukazováčkem a palcem bychom měli ovládat jednu rukojeť, ostatními prsty druhou. *Srovnání drátu* docílíme přejetím prstů nebo kleští

⁴⁷ Srov. WITHERSOVÁ, S.; BURNHAMOVÁ, S. *Navlékáme korálky: podrobný obrazový průvodce s bohatým výběrem technik a inspirativní galerií hotových výrobků*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2007, s. 24-25.

⁴⁸ Tamtéž.

s plastovými nástavci po celé délce drátu, které jej vyrovná a aktivuje vlastnosti daného kovu.⁴⁹

Vhodné a bezpečné *odštípnutí drátu* se nám podaří tak, že plochou stranou čelistí štípaček budeme držet směrem k sobě a nepotřebný zbytek drátu budeme směřovat od nás. K *začištění drátu* použijeme pilník, který bychom měli držet směrem od sebe a snažit se spilovat vždy všechny vyčnívající a ostré konce drátu.⁵⁰

Zvládnutí *ketlování (dělání oček)* je pro výrobu bižuterie nepostradatelné a docílíme jej tak, že drát uchopíme kulatými kleštěmi co nejbližše jeho kraji a budeme jím otáčet, dokud se celý neobtočí kolem čelistí kleští (*obr. 1 a obr. 2*). Poté kleště přetočíme na druhou stranu a očko vyrovnáme na střed (*obr. 3*).⁵¹

obr. 1⁵²

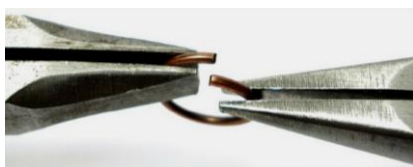

obr. 2⁵³

obr. 3⁵⁴

Otevírání oček a kroužků by se mělo provádět vždy do strany, aby se nedeformoval jejich tvar. U pevnějších drátů je třeba použít dvoje kleště a dát si větší práci s tím, aby k sobě oba konce drátu těsně dosedaly (*obr. 4*).⁵⁵

obr. 4⁵⁶

Motané očko uděláme tak, že drát ohneme pomocí plochých kleští asi 5 cm od konce drátu do pravého úhlu (*obr. 5*). Ve vzniklém ohybu chytíme drát

⁴⁹ Srov. WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálků: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 14-15.

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ Srov. Techniky: Ketlování - očko. *Korálky: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z: http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=20.

⁵² Techniky: Ketlování – otevírání kroužku či oka. *Korálky: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z: http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=13.

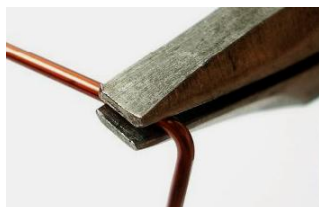
⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ Tamtéž.

⁵⁵ Srov. Techniky: Ketlování - očko. *Korálky: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z: http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=20.

⁵⁶ Techniky: Ketlování – otevírání kroužku či oka. *Korálky: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z: http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=13.

do kulatých kleští a otočíme jím tak, aby se stočil do očka (obr. 6). Konec drátu uchopíme do plochých nebo kulatých kleští a budeme jít točit kolem svislého drátu (obr. 7). Po vytvoření přibližně 3 otoček můžeme přebytečný drát uštípnout, začistit a motané očko je hotové.⁵⁷

obr. 5⁵⁸

obr. 6⁵⁹

obr. 7⁶⁰

Ve zbytku tohoto setkání si účastníci nadělají ketlovaná očka s různými korálky do zásoby na další setkání.

Třetí setkání

Náplní třetího setkání bude výroba vlastních komponentů. Postupně si vyjmenujeme základní komponenty, které zvládne vyrobit každý začátečník.

Jako první si ukážeme výrobu *dvouřadého rovného spliteru*. „Na pletací jehlici si navineme nejméně tři otočky drátu tak, že levou rukou, resp. palcem si přitlačíme přehnutý konec drátu k jehlici (obr. 8) a pravou rukou navijíme druhý konec drátu na jehlici (obr. 9). Hotovou pružinku stáhneme z jehlice a celou práci zrcadlově překlopíme, tzn.: že začátek drátu, který jsme tlačili levým palcem k jehlici, máme teď vpravo i s první hotovou pružinkou (obr. 10) Následně jehlici přiložíme za drát a znovu navineme tři otočky drátu (obr. 11). Oba přesahující konce drátu zaštípeme (obr. 12), případně ještě začistíme ostré konce.“⁶¹ Hotový spliter (obr. 13).

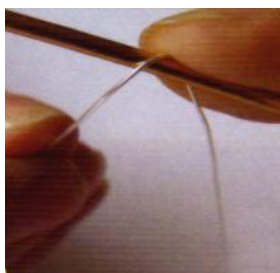
⁵⁷ Srov. Techniky: Ketlování - očko. *Korálki: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z: http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=20.

⁵⁸ Techniky: Ketlování – motané očko. *Korálki: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z: http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=15.

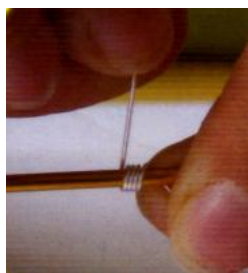
⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ Tamtéž.

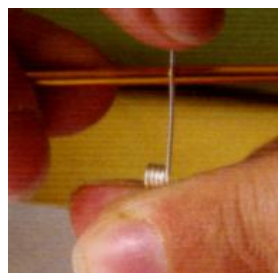
⁶¹ Tamtéž.

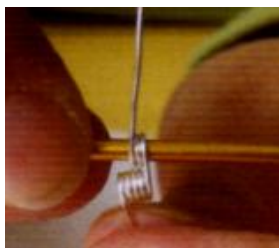
obr. 8⁶²

obr. 9⁶³

obr. 10⁶⁴

obr. 11⁶⁵

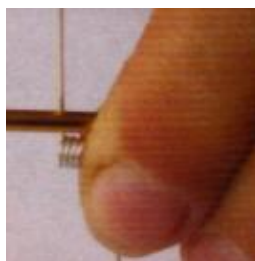

obr. 12⁶⁶

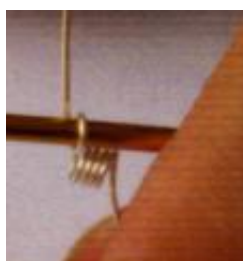

obr. 13⁶⁷

Pokud bychom potřebovali vytvořit *spliter třířadý stupňovaný*, začneme stejně jako u spliteru dvouřadého rovného, „ale po navinutí první pružinky práci nepřeklápíme a jehlici přikládáme před drát (obr. 14). Takto vytvoříme další pružinku (obr. 15 a obr. 16), znovu přiložíme jehlici před drát a dokončíme navinutím posledních tří oček drátu (obr. 17). Opět zaštípne a začistíme konce drátů.“⁶⁸ Trojřadý stupňovaný spliter (obr. 18).

obr. 14⁶⁹

obr. 15⁷⁰

obr. 16⁷¹

⁶² WOLFOVÁ, V. Splitory. *KORÁLKI: Postupy, trendy, inspirace*, 2008, roč. 2, č. 6, s. 19.

⁶³ Tamtéž.

⁶⁴ Tamtéž.

⁶⁵ Tamtéž.

⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁷ Tamtéž.

⁶⁸ WOLFOVÁ, V. Splitory. *KORÁLKI: Postupy, trendy, inspirace*, 2008, roč. 2, č. 6, s. 19.

⁶⁹ Tamtéž.

⁷⁰ Tamtéž.

⁷¹ Tamtéž.

obr. 17⁷²

obr. 18⁷³

Spirála vznikne tak, že na jednom konci drátku uděláme očko (obr. 19). Musíme však dávat pozor, abychom si drát nepoškrábali. Proto k přidržování použijeme ploché, nejlépe nylonové, kleště. Nyní začneme obtáčet drát kolem vyrobeného oka až do požadované velikosti spirály (obr. 20 a obr. 21).⁷⁴

obr. 19⁷⁵

obr. 20⁷⁶

obr. 21⁷⁷

Na závěr spirálu srovnáme (obr. 22) a dále s ní můžeme pracovat podle potřeby.⁷⁸

obr. 22⁷⁹

⁷² WOLFOVÁ, V. Splitery. *KORÁLKÍ: Postupy, trendy, inspirace*, 2008, roč. 2, č. 6, s. 19.

⁷³ Tamtéž.

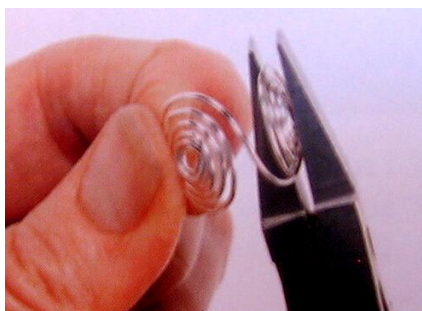
⁷⁴ Srov. OLTOVÁ, N. Techniky: Ketlování - spirála z měděného drátu. *Korálki : Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-29]. Dostupné z: <http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=28>.

⁷⁵ LOCHMAN, M. Techniky: Ketlování - spirála z měděného drátu. *Korálki: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupné z: <http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=28>.

⁷⁶ Tamtéž.

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ Srov. OLTOVÁ, N. Techniky: Ketlování - spirála z měděného drátu. *Korálki : Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-29]. Dostupné z: <http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=28>.

obr. 23⁸⁰

obr. 24⁸¹

Korálky ze spirál, někdy také označované jako klíčky, vyrobíme tak, že si nachystáme cca 30 cm silnějšího drátku a na každé jeho straně vytvoříme úhledné spirály podle předchozího postupu (obr. 19 až obr. 22). Plochou spirálku na každé straně protlačíme směrem od sebe, čímž vytvoříme dva důlky (obr. 23). Z první otočky spirály na každé straně vytvoříme očko (obr. 24) a do připravené klíčky můžeme vložit korálek s odpovídajícím průměrem nebo nechat bez korálku. Klíčku uzavřeme tak, že obě spirálky vyrovnáme podle našich představ a rozměrů korálku (obr. 25).⁸²

obr. 25⁸³

Jako další si vyrobíme *spirálový mezidíl*. Uštípne si a začistíme dva kusy cca 15 cm dlouhého drátku. Drátek přehneme přesně v polovině napůl (obr. 26) a obě půlky přitiskneme těsně k sobě. Místo ohybu si přidržíme plochými kleštěmi a začneme tvarovat spirálku tak, abychom měli delší část drátku na vnější straně (obr. 27). Jakmile nám vyhovuje velikost spirály, která by neměla být nikdy

⁷⁹ LOCHMAN, M. *Techniky: Ketlování - spirála z měděného drátu. Korálky: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupné z: http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=28.

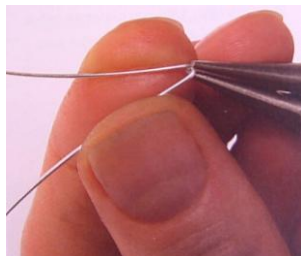
⁸⁰ WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálků: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 78.

⁸¹ Tamtéž.

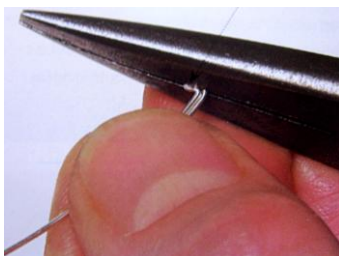
⁸² Srov. WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálků: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 78.

⁸³ WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálků: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 78.

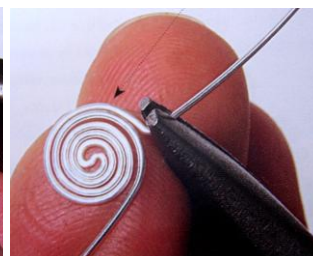
příliš velká, ohneme jeden z drátků kolmo k obvodu spirály (obr. 28). Druhým drátkem pokračujeme v obtáčení spirálky, dokud se neocitne na protější straně s prvním drátkem a taky jej vyhneme kolmo k obvodu spirály (obr. 29). Na každém konci drátku uděláme očko (obr. 30) a tím je mezidíl připravený k použití.⁸⁴

obr. 26⁸⁵

obr. 27⁸⁶

obr. 28⁸⁷

obr. 29⁸⁸

obr. 30⁸⁹

Na *náušnicové háčky*, tzv. *afroháčky*, budeme potřebovat dva kusy cca 6 cm dlouhého drátu o průměru 0,8 mm. Na jednom konci každého drátu si vytvoříme jednoduché očko (obr. 31). Kousek pod vzniklým očkem chytíme drát do kulatých kleští a vyhneme jej o 45 stupňů směrem od konce, který nám uzavírá očko (obr. 32). Nyní si vezmeme propisku nebo jinou podobnou pomůcku, kolmo k ní přiložíme drátek a ohneme ho kolem ní (obr. 33). Konec drátku zaštipneme na vhodném místě, začistíme jej a jemně vyhneme nahoru (obr. 34).⁹⁰

⁸⁴ Srov. WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálek: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 78.

⁸⁵ WITHERSOVÁ, S.; BURNHAMOVÁ, S. *Navlékáme korálky: podrobný obrazový průvodce s bohatým výběrem technik a inspirativní galerií hotových výrobků*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2007, s. 77.

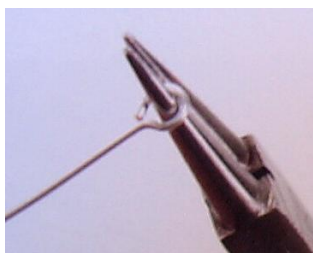
⁸⁶ Tamtéž.

⁸⁷ Tamtéž.

⁸⁸ Tamtéž.

⁸⁹ Tamtéž.

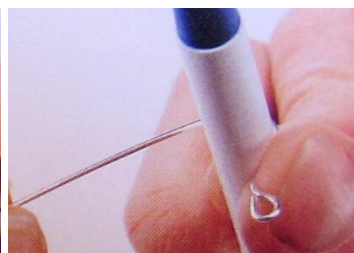
⁹⁰ Srov. WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálek: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 32.

obr. 31⁹¹

obr. 32⁹²

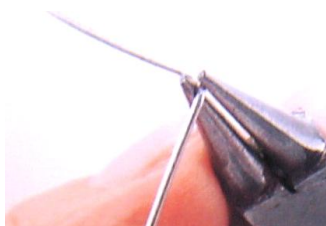

obr. 33⁹³

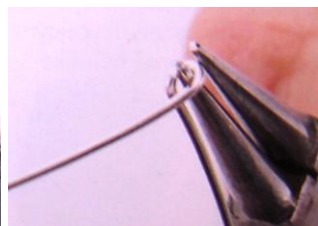

obr. 34⁹⁴

Puzety jsou obměnou afroháčků a na jejich výrobu použijeme opět drát s průměrem 0,8 mm. Tentokrát budeme potřebovat asi 8 cm drátu na jednu puzetu. Přibližně 2 cm od jednoho konce drátu ho ohneme do pravého úhlu (obr. 35).⁹⁵

obr. 35⁹⁶

obr. 36⁹⁷

obr. 37⁹⁸

Drátek chytíme do kleští hned za prvním ohybem a pomocí prstů zahneme drátek do malého kroužku (obr. 36). Drátek budeme stáčet do úhledné a těsné spirálky (obr. 37). Jakmile máme spirálku odpovídající velikosti, vezmeme do kleští volný konec drátku, se kterým jsme omotávali spirálu, a stočíme ho nazpět, čím nám vznikne malé očko (obr. 38). Zbylý kus drátku odštípeme a očko pěkně

⁹¹ WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálků: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 32.

⁹² Tamtéž.

⁹³ Tamtéž.

⁹⁴ Tamtéž.

⁹⁵ Srov. WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálků: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 34.

⁹⁶ WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálků: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 34.

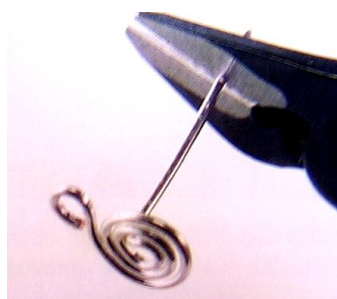
⁹⁷ Tamtéž.

⁹⁸ Tamtéž.

srovnáme (obr. 39). Pokud máme část drátku, který budeme strkat do ucha, příliš dlouhý, odštípíme jej podle potřeby, začistíme a doplníme bezpečností zarážkou, se kterou by měla držet puzeta perfektně v uchu a neztratit se.⁹⁹

obr. 38¹⁰⁰

obr. 39¹⁰¹

Čtvrté setkání

V tomto setkání se k sobě naučíme jednotlivá ketlovaná očka spojovat a vytvářet tak základní náušnice, náramky a náhrdelníky.

obr. Základy ketlování¹⁰²

Pomůcky:

- ketlovací jehly a nýty
- komponenty
- korálky
- afroháčky
- ketlovací kleště

Postup:

Podle velikosti a počtu l

ketlovací jehly nebo nýtu. Náušnice z obr. 40 byly vyrobeny pomocí ketlovací jehly, na kterou byly navlečené dvě korálky jiného průměru (10 a 8 mm). Na očko u menší korálky byly naketlované afroháčky a na spodní očko (u velké korálky) byl

⁹⁹ Srov. WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálek: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 34.

¹⁰⁰ WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátů a korálek: Jak z tradičních materiálů vytvořit netradiční šperky*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2010, s. 34.

¹⁰¹ Tamtéž.

¹⁰² Ze soukromého archívu autorky.

navlečen měděný komponent, který dodává náušnicím na exkluzivitu. Náušnice z *obr. 41* vznikly použitím měděného nýtu, na který je navlečena mačkaná perle a jeden malý matný rokajl. K tomu byla přiketlována jehla s navlečeným malým rokajlem, korálkem 10 mm a dalším rokajlem. Na konec se přidal afroháček. Stejným způsobem a jejich kombinováním se dá vytvořit nezměrná škála šperků.

*obr. 40*¹⁰³

*obr. 4*¹⁰⁴

Páté setkání

Základy ketlování prohloubíme a vyzkoušíme si vyrobit složitější šperky.

*obr. Dokonalý náhrdelník*¹⁰⁵

Pomůcky:

- ketlovací a štípací kleště
- očkové jehly (od 50 mm do 20 mm)
- kovové lanko
- zamačkávací rokajl
- korálky
- zapínání

Postup:

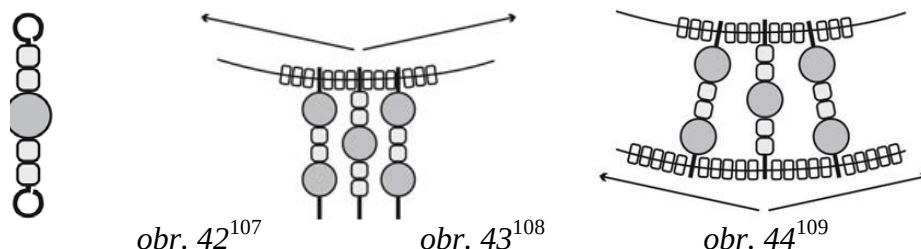
Začneme tím, že si naketlujeme asi 65 jehel. Ketlovat musíme tak, aby obě očka směřovala stejným směrem (*obr. 42*). Délku jehel budeme postupně zkracovat. Na první (vnitřní) lanko si začneme navlékat postupně naketlované jehly tak, že uprostřed budou nejdelší a směrem od prostřed ke krajům vždy kratší

¹⁰³ Ze soukromého archivu autorky.

¹⁰⁴ Ze soukromého archivu autorky.

¹⁰⁵ Obojek: Dokonalý náhrdelník. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

a kratší. Důležité je, aby byl počet a délka jehel na každé straně vždy stejný, ve stejném pořadí. Jednotlivé jehly mezi sebou oddělíme ještě rokajlem, cca 3 kusy mezi každou jehlou (obr. 43), celkový dojem bude hezčí a luxusnější.¹⁰⁶

obr. 42¹⁰⁷

obr. 43¹⁰⁸

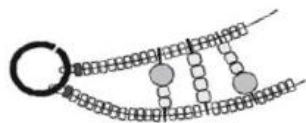
obr. 44¹⁰⁹

Jakmile máme navlečené celé vnitřní lanko (jeho délku si určíme podle toho, jak chceme mít náhrdelník dlouhý), začneme navlékat jehly na lanko vnější, které bude o něco delší. Mezi jehlami na tomto lanku přidáme také více rokajlu (cca 5 kusů mezi každou jehlou), tím se vytvoří zajímavý optický efekt (obr. 44). Po dovlečení druhého lanka se pustíme k zakončení náhrdelníku.¹¹⁰

Na každý konec prvního i druhého lanka nevlečeme 3 zamačkávací rokajly a lanko povedeme rokajly zpět tak, že se nám u posledního rokajlu vytvoří malé očko (obr. 45). Rokajly zamačkneme a tím zafixujeme lanko a korálky proti vyvlékání. Zbytky lanka vždy opatrně odštípeme. Očka na pravé i levé straně spojíme kroužkem (obr. 46). K očku na jedné ze stran přidáme ještě karabinku. Na druhé straně vytvoříme zakončovací šňůrku, kterou budou tvořit kroužky střídající se s naketlovanými korálky (obr. 47). Tuto šňůrku zakončíme nakeltovaným korálkem na nýtu.¹¹¹

obr. 45¹¹²

obr. 46¹¹³

obr. 47¹¹⁴

¹⁰⁶ Srov. Obojek: Dokonalý náhrdelník. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

¹⁰⁷ Obojek: Dokonalý náhrdelník. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

¹⁰⁸ Tamtéž.

¹⁰⁹ Tamtéž.

¹¹⁰ Srov. Obojek: Dokonalý náhrdelník. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

¹¹¹ Tamtéž.

¹¹² Obojek: Dokonalý náhrdelník. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

Šesté setkání

Náplní šestého setkání bude základní práce s barevným kovovým lankem. I když je to jednoduchá technika, dá se díky ní vytvořit spoustu zajímavých a originálních šperků.

obr. Krvavé zlato¹¹⁵

Pomůcky:

- korálky dvou velikostí a barev
- lanko cca 0,38 mm v barvě
- menších korálků
- zapínání
- malý a velký kroužek
- řetízek

Postup:

Uštkneme si tři kusy asi 20-30 cm dlouhého lanka. Na jedné straně navlečeme všechny tři kusy lanka do kaloty (komponent používaný k připevnění zapínání k niti nebo drátu náhrdelníku či náramku¹¹⁶) a přidáme zamačkávací rokajl (obr. 48), který zmáčkne. Na každé lanko navlečeme jeden malý korálek a potom na všechny tři kusy zároveň jeden velký. Pokud nechceme mít náhrdelník pravidelný, jednou navlečeme dva malé korálky, jindy tři nebo třeba jen jeden. Vždy spojíme všechna lanka jedním velkým korálkem (obr. 49).¹¹⁷

¹¹³ Tamtéž.

¹¹⁴ Tamtéž.

¹¹⁵ JIŘIČNÁ, D. Krvavé zlato. *Žena v autě* [online]. 26. 11. 2008, [cit. 2011-03-03]. Dostupné z: <<http://www.zenavaute.cz/index.asp?menu=754&record=12985>>.

¹¹⁶ WITHERSOVÁ, S.; BURNHAMOVÁ, S. *Navlékáme korálky: podrobný obrazový průvodce s bohatým výběrem technik a inspirativní galerií hotových výrobků*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2007, s. 24.

¹¹⁷ Srov. JIŘIČNÁ, D. Krvavé zlato. *Žena v autě* [online]. 26. 11. 2008, [cit. 2011-03-03]. Dostupné z: <<http://www.zenavaute.cz/index.asp?menu=754&record=12985>>.

obr. 48¹¹⁸

obr. 49¹¹⁹

Jakmile máme navlečený celý náhrdelník, opět provlékneme všechny tři konce lanka do kaloty se zamačkávacím rokem, stiskneme ho, očko kaloty navlečeme do nachystaného řetízku a pomocí ketlovacích kleští očko uzavřeme (obr. 50). Řetízek si uštípne podle potřeby a na jeho druhý konec připevníme očko první kaloty. Uprostřed řetízku přeštípne (obr. 51). Pokračujeme tím, že na jednu stranu řetízku připevníme malý kroužek s karabinkou, na druhý konec velký kroužek (obr. 52).¹²⁰ K tomu si můžeme udělat obdobným způsobem náušnice a šperk je hotový.

obr. 50¹²¹

obr. 51¹²²

obr. 52¹²³

¹¹⁸ JIŘIČNÁ, D. Krvavé zlato. *Žena v autě* [online]. 26. 11. 2008, [cit. 2011-03-03]. Dostupné z: <<http://www.zenavaute.cz/index.asp?menu=754&record=12985>>.

¹¹⁹ Tamtéž.

¹²⁰ Srov. JIŘIČNÁ, D. Krvavé zlato. *Žena v autě* [online]. 26. 11. 2008, [cit. 2011-03-03]. Dostupné z: <<http://www.zenavaute.cz/index.asp?menu=754&record=12985>>.

¹²¹ JIŘIČNÁ, D. Krvavé zlato. *Žena v autě* [online]. 26. 11. 2008, [cit. 2011-03-03]. Dostupné z: <<http://www.zenavaute.cz/index.asp?menu=754&record=12985>>.

¹²² Tamtéž.

¹²³ Tamtéž.

Sedmé setkání

obr. Náramek z korálek šitý na pružence¹²⁴

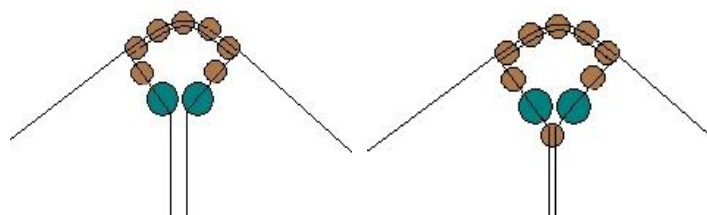
Pomůcky:

- dva druhy perliček s větší dírkou
- bižuterní gumička nebo vlasec o délce cca jeden metr

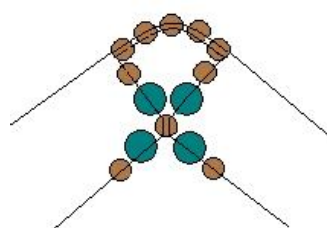
Postup:

Gumičku si přestříhneme na polovinu, obě gumičky si srovnáme vedle sebe a uprostřed přeložíme. Na tuto „dvojitou“ gumičku navlečeme 5 zlatých korálek. Když máme korálky navlečené, oddělíme si gumičky, které jsou blíž ke středu (vnitřní), a s nimi teď pracujeme. Na každou vnitřní gumičku si navlečeme 1 základní korálek a 1 ozdobný – tyrkysový (obr. 53). Vnitřní gumičky spojíme k sobě a provlečeme je 1 základní perličkou (obr. 54). Opět vnitřní gumičky oddělíme a pracujeme s každou zvlášť.¹²⁵

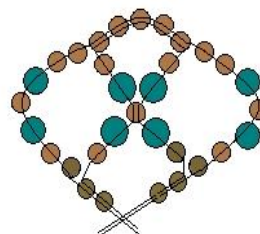

obr. 53¹²⁶

obr. 54¹²⁷

obr. 55¹²⁸

obr. 56¹²⁹

¹²⁴ Koralky.stoklasa.cz [online]. 2006-2008 [cit. 2011-03-12]. *Náramek z korálek šitý na pružence*. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/navod-na-naramek-na-pruzence>>.

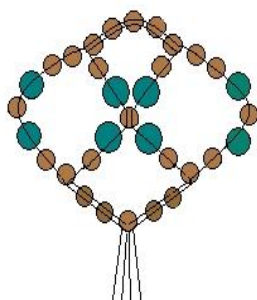
¹²⁵ Srov. Koralky.stoklasa.cz [online]. 2006-2008 [cit. 2011-03-12]. *Náramek z korálek šitý na pružence*. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/navod-na-naramek-na-pruzence>>.

¹²⁶ Koralky.stoklasa.cz [online]. 2006-2008 [cit. 2011-03-12]. *Náramek z korálek šitý na pružence*. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/navod-na-naramek-na-pruzence>>.

¹²⁷ Tamtéž.

¹²⁸ Tamtéž.

Na každou vnitřní gumičku navlečeme 1 ozdobnou perličku a 1 perličku základní (obr. 55). Nyní budeme pracovat s vnějšími gumičkami. Na každou vnější gumičku navlečeme: 2 základní, 1 ozdobnou, 1 základní, 1 ozdobnou, 2 základní perličky (obr. 56). Nyní spojíme pravou vnější gumičku s pravou vnitřní gumičkou a navlečeme na ně 2 základní perličky. To stejné uděláme na levé straně (obr. 57). Všechny gumičky spojíme dohromady a navlečeme na ně 1 základní perličku (také obr. 57). Důkladně zauzlujeme, protáhneme ještě pár korálky a „lístek“ je hotový.¹³⁰

obr. 57¹³¹

Osmé setkání

Při tomto setkání se účastníci naučí jednoduchý čtverec, který vznikne technikou navlékání korálků na vlasec podle určitých pravidel. Pro lepší představivost a zjednodušení celé práce budou mít účastníci k dispozici níže zobrazené schéma (obr. 58). Zajímavostí této techniky je její pestrost při kombinování různých barev a tvarů.

obr. Čtverec z korálků¹³²

Pomůcky:

- 36 korálků stejné velikosti
- vlasec nebo drátek

¹²⁹ Koralky.stoklasa.cz [online]. 2006-2008 [cit. 2011-03-12]. *Náramek z korálků šitý na pružence*. Dostupné z: < <http://koralky.stoklasa.cz/navod-na-naramek-na-pruzence>>.

¹³⁰ Srov. Koralky.stoklasa.cz [online]. 2006-2008 [cit. 2011-03-12]. *Náramek z korálků šitý na pružence*. Dostupné z: < <http://koralky.stoklasa.cz/navod-na-naramek-na-pruzence>>.

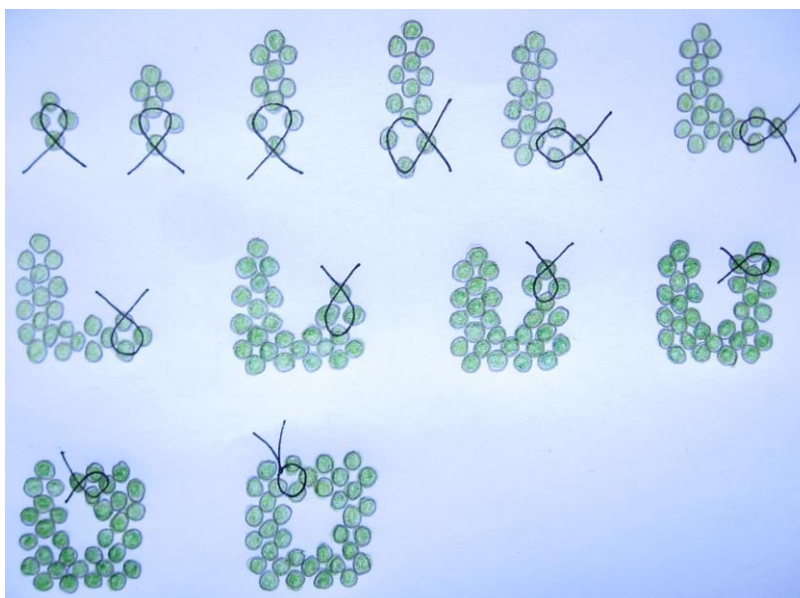
¹³¹ Koralky.stoklasa.cz [online]. 2006-2008 [cit. 2011-03-12]. *Náramek z korálků šitý na pružence*. Dostupné z: < <http://koralky.stoklasa.cz/navod-na-naramek-na-pruzence>>.

¹³² Soukromý archiv autorky.

- popř. struna, spojovací kroužek, velký kroužek, afroháčky

Postup:

Doprostřed vlasce navlečeme čtyři korálky, v posledním korálku oba konce vlasce překřížíme. Na každý konec vlasce navlečeme jeden korálek a třetím korálkem protáhneme opět oba konce. Pokračujeme stejným způsobem, než vytvoříme první stranu čtverce. Přechod na další stranu čtverce uděláme tak, že na vnější konec vlasce navlečeme dva korálky a vnitřní konec návleku jedním korálkem, ve kterém pak překřížíme i vnější konec. Opět přidáme po jednom korálku na každou stranu vlasce a ve třetím korálku vlasec překřížíme. Tento krok ještě jednou zopakujeme a tím vytvoříme druhou řadu čtverce. Přechod na třetí stranu je úplně stejný jako přechod z první strany na druhou. Pokračujeme už známým způsobem až na poslední stranu. Těsně před zakončením čtvrté řady přidáme pouze dva korálky, na každou stranu vlasce jeden. Čtverec zakončíme na bočním korálku prvního oka. Celou práci opatrně zauzlujeme, protáhneme ještě pár korálky, aby se nám uzlík schovat, konce vlasce precizně odstříháme a výrobek je hotový.¹³³

obr. 58¹³⁴

¹³³ Srov. *Korálky - návody. cz* [online]. 2008 - 2010 [cit. 2011-03-12]. Čtverec z korálků. Dostupné z: <<http://www.koraliky-navody.cz/cs/ctverec-z-koralku-191/>>.

¹³⁴ Soukromý archiv autorky.

Deváté setkání

*obr. Malá kulička ze sluníček*¹³⁵

Pomůcky:

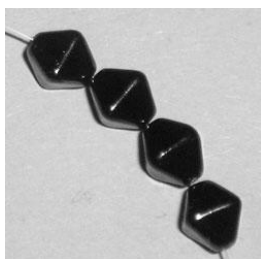
- 12 korálků
- cca 30 cm vlasce
- nůžky

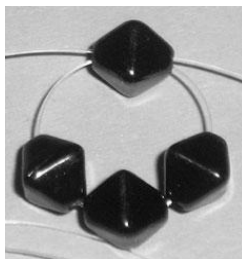
Postup:

Na vlasce navlékneme 4 korálky (*obr. 59*). Ve čtvrtém korálku oba konce návleku překřížíme (*obr. 60*). Na pravý i levý konec návleku navlečeme po jednu korálku, poté přidáváme další korálek, ve kterém oba konce návleku opět překřížíme. Tento postup ještě jednou zopakujeme. Poté pokračujeme tím, že na pravý i levý konec vlasce navlečeme jeden korálek (*obr. 61* směrem zleva).¹³⁶

Jakmile máme na vlasci 12 korálek v požadovaném seskupení, oba konce vlasce protáhneme úplně prvním korálkem, kde je opět překřížíme a utáhneme (*obr. 62*). Hotová kulička (*obr. 63*).¹³⁷

*obr. 59*¹³⁸

*obr. 60*¹³⁹

*obr. 61*¹⁴⁰

¹³⁵ Soukromý archiv autorky.

¹³⁶ Srov. ŠLENCOVÁ, P. *Korálky.pokladnička.cz* [online]. c2008-2010[cit. 2011-01-29]. Návod na kuličku (kostičku). Dostupné z: <<http://koralky.pokladnicka.cz/?q=n%C3%A1vod-na-kuli%C4%8Dku-kosti%C4%8Dku>>.

¹³⁷ Srov. ŠLENCOVÁ, P. *Korálky.pokladnička.cz* [online]. c2008-2010[cit. 2011-01-29]. Návod na kuličku (kostičku). Dostupné z: <<http://koralky.pokladnicka.cz/?q=n%C3%A1vod-na-kuli%C4%8Dku-kosti%C4%8Dku>>.

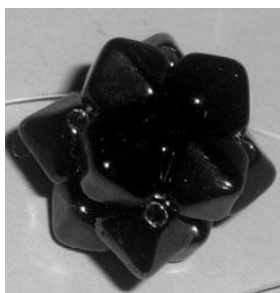
¹³⁸ ŠLENCOVÁ, P. *Korálky.pokladnička.cz* [online]. c2008-2010[cit. 2011-01-29]. Návod na kuličku (kostičku). Dostupné z: <<http://koralky.pokladnicka.cz/?q=n%C3%A1vod-na-kuli%C4%8Dku-kosti%C4%8Dku>>.

¹³⁹ Tamtéž.

¹⁴⁰ Tamtéž.

obr. 62¹⁴¹

obr. 63¹⁴²

Desáté setkání

Náplní desátého setkání bude technika šitého šperku, přesněji jednoduché šité kuličky.

obr. Kuličky z korálků¹⁴³

Pomůcky:

- navlékací jehla na korálky
- nylonový vlasec 0,25 mm
- korálky
- nůžky

Postup:

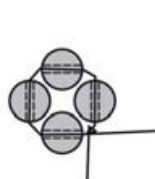
Na jehlu navlékneme 4 korálky a ty potom svážeme pevně dvojitým uzlíkem (obr. 64). Nylon provléčeme jedním z korálků (obr. 65). Navlékneme další tři korálky a provlékneme opět stejným korálkem (obr. 66). Nylon provlékneme ještě dvěma korálky (obr. 67). Navlékneme další tři korálky (obr. 68) a zopakujeme kroky podle obr. 66 a obr. 67. Přidáme jeden korálek a jehlou provlékneme protilehlý korálek (obr. 69). Utáhneme a tvar se začne podobat kuličce. Navlékneme poslední korálek (obr. 70) a jehlou provlékneme několikrát celou

¹⁴¹ Tamtéž.

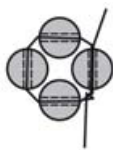
¹⁴² Tamtéž.

¹⁴³ Šité kuličky: Kuličky z korálků. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

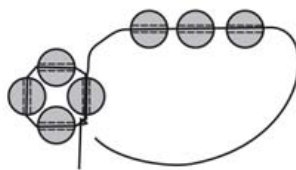
korálku. Tím se kulička zpevní. Oba konce zauzlujeme a ještě jednou je protáhneme jedním až dvěma korálky.¹⁴⁴

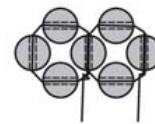
obr. 64¹⁴⁵

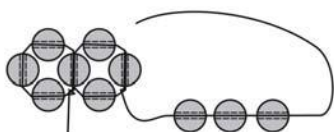
obr. 65¹⁴⁶

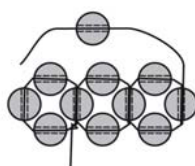
obr. 66¹⁴⁷

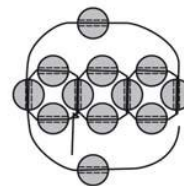
obr. 67¹⁴⁸

obr. 68¹⁴⁹

obr. 69¹⁵⁰

obr. 70¹⁵¹

Jedenácté setkání

Účastníci si osvojí složitější techniku šitého šperku a vytvoří si tak jedinečný šperk.

obr. Ozdobná šitá kytka¹⁵²

Pomůcky:

- navlékáci jehla na korálky
- nylonový vlasec 0,25 mm a lanko
- korálky
- nůžky

¹⁴⁴ Srov. Šité kuličky: Kuličky z korálků. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

¹⁴⁵ Šité kuličky: Kuličky z korálků. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

¹⁴⁶ Tamtéž.

¹⁴⁷ Šité kuličky: Kuličky z korálků. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

¹⁴⁸ Tamtéž.

¹⁴⁹ Šité kuličky: Kuličky z korálků. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

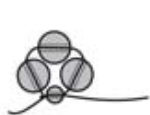
¹⁵⁰ Tamtéž.

¹⁵¹ Tamtéž.

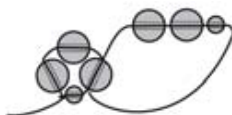
¹⁵² Šité šperky: Ozdobná šitá kytka. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

Postup:

Do jehly navlékneme vlasec a na něj tři velké a jeden malý korálek a spojíme dvojitým uzlíkem. Jehlu provlékneme větším korálkem, přidáme dva větší a jeden menší korálek a provlékneme všemi třemi většími korálky pro zpevnění (obr. 71a, obr. 71b a obr. 72). Nyní budeme navlékat opačně – jeden menší a dva větší korálky a postup budeme střídavě opakovat až do vytvoření celého kolečka (obr. 73 a obr. 74). Pokračujeme navlékáním 6 malých korálků (obr. 75) a třetím z nich provlékneme vlasec (obr. 76). Přidáme dva malé korálky a vlasec provlékneme velkým korálkem na základní kytičce (obr. 77). Stejným způsobem ozdobíme každý korálek na základní kytce.¹⁵³

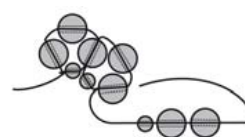
obr. 71 a

obr. 71 b¹⁵⁴

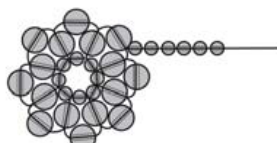
obr. 72¹⁵⁵

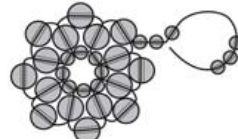
obr. 73¹⁵⁶

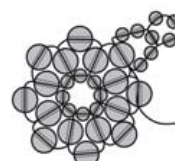
obr. 74¹⁵⁷

obr. 75¹⁵⁸

obr. 76¹⁵⁹

obr. 77¹⁶⁰

¹⁵³ Srov. Šité šperky: Ozdobná šitá kytka. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

¹⁵⁴ Šité šperky: Ozdobná šitá kytka. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.

¹⁵⁵ Tamtéž.

¹⁵⁶ Tamtéž.

¹⁵⁷ Tamtéž.

¹⁵⁸ Tamtéž.

¹⁵⁹ Tamtéž.

¹⁶⁰ Tamtéž.

Dvanácté setkání

Smaltování je natolik zajímavá a v dnešní době dostupná činnost, kterou lze provádět i bez nutnosti mít vysokopálící pec, že se jí budeme věnovat dvě setkání po sobě. Ve dvanáctém setkání si vytvoříme originální brož.

Smaltovaná brož

Pomůcky:

- víčko z konzervy nebo koupené měděné plíšky
- tvrdý papír a nůžky
- smaltovací prášek ve více barvách
- pilník, smirkový papír
- brožový můstek
- dvousložkové lepidlo
- svíčka

Postup:

Pokud se rozhodneme, že si vyrobíme vlastní plechovou šablonu, vezmeme si víšek od konzervy a pomocí nůžek z něj vystříháme požadovaný tvar. Pilníkem nebo smirkovým papírem zbrousíme ostré hrany. Postup smaltování je potom stejný i u koupených, již nastříhaných, plíšků. Na plech nasypeme tenkou vrstvu smaltovacího prášku dle naší představy. V případě potřeby a ozvláštnění můžeme použít tvrdý papír jako šablonu, která nám umožní zakrýt místo, které nechceme mít posmaltované. Díky tomu můžeme docílit čisté práce a na jednom plíšku použít hned několik barev, které od sebe budeme mít přesně oddělené. V jiném případě můžeme posypat plíšek několika barvami zároveň a pomocí párátko nebo tužky udělat z barev abstraktní směsici. Tužkou můžeme do smaltovacího prášku také něco „vyřýt“. Místo, kde jsme použili tužku, bude v barvě plechu nebo spodní smaltovací barvy. Jakmile jsme s výrobkem spokojeni, přichází na řadu samotné smaltování a zafixování prášku. Ideální je mít připravený nějaký stojánek, pod který se nám vejde svíčka a na který budeme moci výrobky ke smaltování položit. Nad svíčkou stačí potom nechat výrobek chvíli zapéct (přesné pokyny se dočteme na konkrétním smaltovacím prášku), poté nechat vychladnout a pustit se do

přípevnění brožového můstku. Ten přilepíme k smaltované broži velmi snadno. Z lahvičky dvousložkového lepidla vytlačíme malé množství obou jeho částí a po dobu dvou minut je budeme míchat párátkem nebo dřevěnou špejlí. Větší množství lepidla nanese na plošku brože a tu potom pevně přitiskneme k neposmaltované části brože. Abychom zajistili dokonalé připevnění, brož a brožový můstek spojíme na nějakou dobu kolíčkem. Po zaschnutí lepidla je brož hotová a určená k nošení na nejrůznějších částech oděvu a jiných módních doplňcích.

Třinácté setkání

V prvním smaltovacím setkání jsme si vyrobili brož.

Druhé smaltovací setkání si stejným způsobem účastníci vyrobí osobité náušnice. K dispozici budou mít literaturu, ve které se budou moci v případě nutnosti inspirovat.

obr. ¹⁶¹

¹⁶¹ Soukromý archiv autorky.

Čtrnácté setkání

Smršťovací fólie

Pomůcky:

- smršťovací fólie
- pastelky a lihový popisovač
- elektrická trouba a pečící papír
- lak na vlasy
- nůžky a děrovačka
- bižuterní komponenty
- popř. obrázková předloha

Postup:

Na smršťovací fólii si nakreslíme lihovým popisovačem buď vlastní motiv, nebo se necháme inspirovat nějakou předlohou (knihou, omalovánkou, atd.). Pastelkami poté obrázek nebo abstraktní motiv vymalujeme (po upečení jsou barvy intenzivnější a syté). Hotový obrázek si z fólie vystříhneme a budeme se snažit, aby byly všechny hrany obrázku oblé.¹⁶²

Před zapečením si musíme vytvořit na obrázku ještě díрку, kterou vytvoříme použitím klasické děrovačky. Elektrickou troubu si mezitím přehřejeme podle pokynů na smršťovací fólii. Vybarvené a vystřižené obrázky s dírkou umístíme na pečící papír a plech vložíme do trouby na 1 až 5 minut. Během pečení se budou výrobky různě kroutit a deformovat, což je u smršťovací fólie normální jev. Pečeme tak dlouho, dokud se smršťování nezastaví a předloha nebude opět plochá. Pečící plech poté vyndáme z trouby a hotové obrázky necháme vychladnout. S vychladnutými obrázky můžeme dále pracovat podle potřeby. Dají se z nich udělat přívěsky, náušnice a další věci pro radost. Stranu, na kterou jsme kreslili, dobře zafixujeme přestříkáním lakem na vlasy. Tím bude mít výrobek delší životnost a neopotřebí se tak brzy. Obrázky budou po zapečení několikanásobně menší, proto je potřeba kreslit je v počátku o to větší.¹⁶³

¹⁶² Srov. i-creative.cz [online]. 2008 [cit. 2011-03-18]. Přívěsky ze smršťující fólie. Dostupné z: <<http://www.i-creative.cz/2008/07/15/smrstujici-folie/>>.

¹⁶³ Tamtéž.

Patnácté setkání

*obr. Šitá kolečka technikou brick stitch*¹⁶⁴

Pomůcky:

- rokajl různých velikostí a barev
- dva větší kulaté korálky
- tenká navlékací jehla
- návlekový materiál (nit, vlasec, nymo apod.)

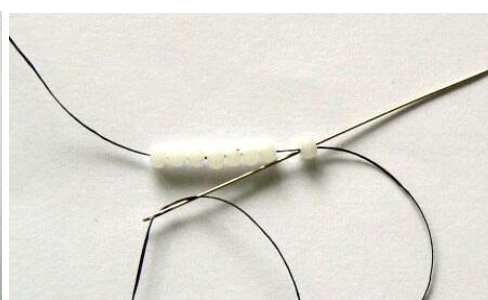

Postup:

Na nit navlečeme 10 bílých korálků a pak každý provlečeme z druhé strany, aby nám vznikla řada žebříkového stehu (ladder stitch), která bude tvořit základ pro další šití (*obr. 78*). První řada je nejtěžší, ale také nejdůležitější pro výsledný tvar (*obr. 79*). Můžeme pracovat se dvěma jehlami a křížit je vždy v korálku.¹⁶⁵

*obr. 78*¹⁶⁶

*obr. 79*¹⁶⁷

Navlékneme velký korálek a přišijeme ho k první řadě rokajlu tak, aby byl uprostřed a rokajl byl rovnoměrně kolem něj (*obr. 80* a *obr. 81*).¹⁶⁸

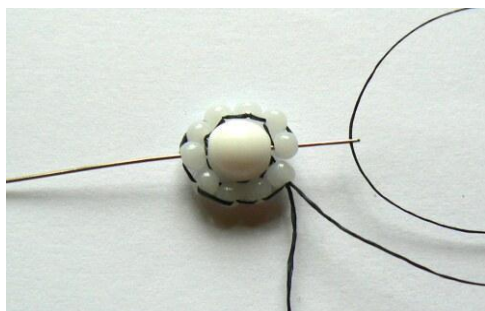
¹⁶⁴ BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

¹⁶⁵ Srov. BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

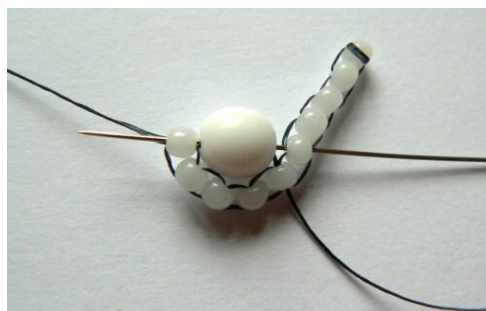
¹⁶⁶ BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

¹⁶⁷ Tamtéž.

¹⁶⁸ Srov. BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

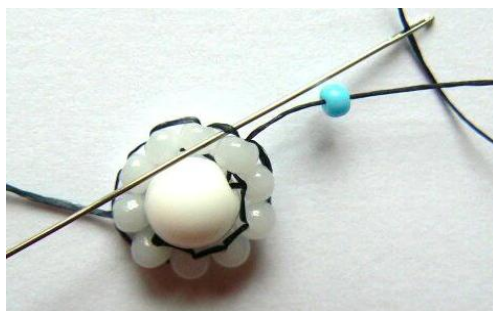

obr. 80¹⁶⁹

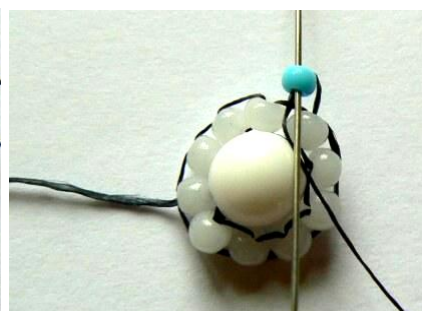

obr. 81¹⁷⁰

Navlékneme první modrý korálek a jehlu protáhneme pod nití z první řady (obr. 82). Nit znovu protáhneme stejným korálkem a utáhneme (obr. 83). Stejným způsobem ušijeme celou řadu. Korálky přidáváme rovnoměrně. Přidáváme-li korálky moc hustě, bude se nám práce vlnit, a naopak máme-li v řadě korálků málo, bude výsledek vypouklý. Poslední korálek musíme přišít k začátku řady, proto vedeme nit prvním korálkem dolů a druhým nahoru (obr. 84).¹⁷¹

obr. 82¹⁷²

obr. 83¹⁷³

obr. 84¹⁷⁴

obr. 85¹⁷⁵

¹⁶⁹ BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

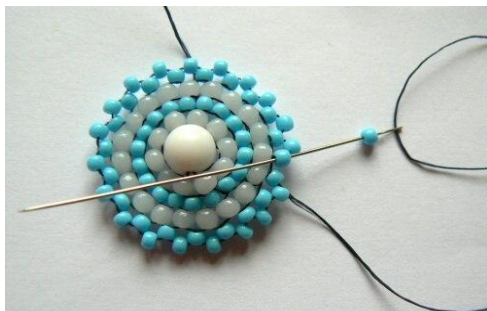
¹⁷⁰ Tamtéž.

¹⁷¹ Srov. BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

¹⁷² BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

¹⁷³ Tamtéž.

Stejným způsobem ušijeme další řadu. Poslední řadu můžeme ušít stejně jako předchozí anebo chceme-li zakrýt menší nepravidelnost kolečka, ušijeme ozdobnější okraj. Navlékneme tři korálky, nit vedeme pod nití z předchozí řady a zpátky provlékáme jen poslední korálek (*obr. 85 a obr. 86*).¹⁷⁶

*obr. 86*¹⁷⁷

*obr. 87*¹⁷⁸

Dále přidáváme pokaždé jen dva korálky (*obr. 87*) a pro navázání na začátek řady jako poslední přidáme jen jeden korálek. Ušité kolečko má pestré využití při další výrobě šperků (*obr. 88*).¹⁷⁹

*obr. 88*¹⁸⁰

¹⁷⁴ Tamtéž.

¹⁷⁵ Tamtéž.

¹⁷⁶ Srov. BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

¹⁷⁷ BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

¹⁷⁸ BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

¹⁷⁹ Srov. BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

¹⁸⁰ BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.

ZÁVĚR

Jednou z organizací, které umožňují dětem, mládeži i rodičům a dospělým trávit aktivně a smysluplně svůj volný čas samostatně, ve vrstevnických nebo smíšených skupinách, je i Dům dětí a mládeže Helceletova.

I když je zatím jeho postavení v obci jedinečné, mělo by stále usilovat o vytváření nových příležitostí, při kterých budou moci budoucí klienti naplňovat své potřeby a očekávání.

Tento bakalářský projekt představil jednu z možností, která by měla Dům dětí a mládeže Helceletova obohatit a zpestřit jeho stávající nabídku volnočasových aktivit.

V první kapitole jsme se věnovali, mimo jiné, přínosu zařízení pro obec, ve které se nachází. Dospěli jsme k závěru, že je třeba udržovat jeho chod a dělat vše proto, aby byl schopen udržet se na stejné úrovni nebo ještě lépe, aby byly jeho kroky do budoucna stále jistější a zaručovali mu tak větší volnost a soběstačnost v plánování nových aktivit.

Na základě druhé kapitoly, zhodnocení dosavadního i současného stavu zařízení a především prostřednictvím vypracované SWOT analýzy, jsme mohli blíže určit náplň kapitoly třetí.

Ta navrhuje soubor dílčích činností, které mohou být základem prvních snažení Domu dětí a mládeže Helceletova o inovaci a celkový rozkvět. Celá praktická část je tvořena se záměrem okamžitého využití v praxi k daným účelům.

Jedinečnost projektu spočívá v náplni jednotlivých setkání, při kterých si převážně ženy a dívky osvojí zajímavou rukodělnou činnost, která je u nás teprve v počátcích a skýtá v sobě velký potenciál.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura

1. KORÁLKY (*postupy, trendy, inspirace*). Praha, 2007- . Dvoutměsíčník. ISSN 1802-7510.
2. RABUŠIC, L. *Česká společnost stárne*. 1.vyd. Brno: Georgetown, 1995. 192 s. ISBN 8090160425.
3. WITHERSOVÁ, S.; BURNHAMOVÁ, S. *Navlékáme korálky: podrobný obrazový průvodce s bohatým výběrem technik a inspirativní galerií hotových výrobků*. 1. vyd. Praha: Metafora, 2007. 160 s. ISBN 978-80-7359-085-7.
4. WITHERSOVÁ, S. *Šperky z drátu a korálků: Jak z tradičních materiálů vyrobit netradiční šperky*. 1.vyd. Praha: Metafora, 2010. 160 s. ISBN 978-80-7359-248-6.

Interní dokumenty organizace

1. ČÁSLAVOVÁ, R. *Dobrodružství na pasece* [online]. Email zaslán 1. června 2010 11:54; [cit. 2009-12-10].
2. ČÁSLAVOVÁ, R. *Kroužky, kluby, kurzy aneb neseďte doma!* [online]. Email zaslán 1. června 2010 11:54; [cit. 2010-12-10].
3. Organizační řád DDM Helceletova.

Internetové zdroje

1. BROŽOVÁ, J. *Korálky.stoklasa.cz* [online]. 27. 10. 2009 [cit. 2011-02-09]. Šitá kolečka brick stitch - postup. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/sita-kolecka-brick-stitch>>.
1. *Cyrilometodějská církevní ZŠ Brno* [online]. 2004 - 2011 [cit. 2011-03-12]. Školní družina - informace. Dostupné z: <http://www.cmczs.org/index.php?ipage=druzina_info>.
2. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, *Demografická ročenka měst* [online]. [cit. 2011-02-18]. Dostupné z: <[http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/9F003C1DC8/\\$File/401810033.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/9F003C1DC8/$File/401810033.pdf)>.

3. *Ddmhelceletova.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-12-12]. Akce pro školní rok 2010 / 2011. Dostupné z: <<http://www.ddmhelceletova.cz/atelier/akce.html>>.
4. *Ddmhelceletova.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-03-16]. Nabídka táborů. Dostupné z: <<http://www.ddmhelceletova.cz/atelier/tabory.html>>.
5. *Ddmhelceletova.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-12-12]. Pro dospělé. Dostupné z: <<http://www.ddmhelceletova.cz/atelier/pro-dospELE.html>>.
6. ENCYKLOPEDIE DĚJIN MĚSTA BRNA, *Ulice* [online]. c26.11.2009 [cit. 2011-12-12]. Dostupné z: <http://encyklopedie.brna.cz/home-mmmb/?acc=profil_ulice&load=1604>.
7. *I-creative.cz* [online]. 2008 [cit. 2011-03-18]. Přívěsky ze smršťující fólie. Dostupné z: <<http://www.i-creative.cz/2008/07/15/smrstujici-folie/>>.
8. JIŘIČNÁ, D. Krvavé zlato. *Žena v autě* [online]. 26. 11. 2008, [cit. 2011-03-03]. Dostupné z: <<http://www.zenavaute.cz/index.asp?menu=754&record=12985>>.
9. *Koralky.stoklasa.cz* [online]. 2006-2008 [cit. 2011-03-12]. *Náramek z korálků šitý na pružence*. Dostupné z: <<http://koralky.stoklasa.cz/navod-na-naramek-na-pruzence>>.
10. LOCHMAN, M. Techniky: Ketlování - spirála z měděného drátu. *Korálki: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z: <http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=28>.
11. *Mateřská škola a Základní škola Barvička* [online]. 2011 [cit. 2011-03-12]. Zájmová činnost na školní rok 2010/2011. Dostupné z: <<http://www.zsmsbarvicova.estranky.cz/clanky/krouzky.html>>.
12. OBČANSKÉ SDRUŽENÍ MASARYKOVA ČTVRŤ, *Dějiny* [online]. [cit. 2011-12-12]. Dostupné z: <<http://www.masarykova-ctvrt.byl.cz/dejiny.html>>.
13. Obojek: Dokonalý náhrdelník. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z: <<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.
14. OLTOVÁ, N. Techniky: Ketlování - spirála z měděného drátu. *Korálki: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-29]. Dostupné z: <http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=28>.
15. *O nás* [online]. [cit. 2011-01-23]. Dostupné z: <http://ddmhelceletova.cz/o_nas.html>.

16. *Pro děti* [online]. [cit. 2010-12-12]. Dostupné z:
<www.ddmhelceletova.cz/atelier/pro-deti>.
17. STŘELEČ, J. *Vlastnicesta.cz* [online]. c 2006 - 2009 [cit. 2011-04-01].
SWOT analýza. Dostupné z:
<<http://www.vlastnicesta.cz/akademie/marketing/marketing-metody/swot-analyza/>>.
18. Šité kuličky: Kuličky z korálků. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, 2, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z:
<<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.
19. Šité šperky: Ozdobná šitá kytka. *Praktická žena: Praktická moderní žena - Kreativní šperky* [online]. 2011, [cit. 2011-03-12]. Dostupné z:
<<http://www.praktickazena.cz/pdf.php>>.
20. ŠLENCOVÁ, P. *Korálky.pokladnicka.cz* [online]. c2008-2010[cit. 2011-01-29]. Návod na kuličku (kostičku). Dostupné z:
<<http://koralky.pokladnicka.cz/?q=n%C3%A1vod-na-kuli%C4%8Dku-kosti%C4%8Dku>>.
21. Techniky: Ketlování – motané očko. *Korálki: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z:
<http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=15>.
22. Techniky: Ketlování - očko. *Korálki: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z:
<http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=20>.
23. Techniky: Ketlování – otevírání kroužku či očka. *Korálki: Postupy, trendy, inspirace* [online]. 2011, [cit. 2011-02-02]. Dostupný z:
<http://www.koralki.rooya.cz/techniky_detail.php?id=13>.
24. *Vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti* [online]. [cit. 2011-02-18]. Dostupné z:
<<http://www.lipsti.cz/tabory/106.pdf>>.
25. *Základní škola Brno, náměstí Míru 3* [online]. 2010 [cit. 2011-03-18].
Základní informace o škole. Dostupné z:
<<http://www.zsmirubrna.cz/aktivity.htm>>.

Rozhovory

1. ŘÍHOVÁ, Z.: Finanční zdroje Domu dětí a mládeže Helceletova. Brno. 24. 2. 2011, rozhovor vedla autorka práce Tereza Šmerdová.
2. ŘÍHOVÁ, Z.: Historie Domu dětí a mládeže Helceletova. Brno. 24. 2. 2011, rozhovor vedla autorka práce Tereza Šmerdová.
3. ŘÍHOVÁ, Z.: Presentace Domu dětí a mládeže Helceletova na veřejnosti. Brno. 24. 2. 2011, rozhovor vedla autorka práce Tereza Šmerdová.
4. ŘÍHOVÁ, Z.: Zajištění požární ochrany. Brno. 24. 2. 2011, rozhovor vedla autorka práce Tereza Šmerdová.